

UDÁLOUTI

na VUT v Brně

Studenti uspořádali ples

Račte na parket, dámy a pánové...

Slavnostní předtančení

Potřeba integrace naší devítifakultní vysoké školy, střetávající se tu a tam i s přirozenými snahami fakult o autonomii, vtiskla život myšlence uspořádat společný ples VUT. Ten de facto zakončil po sérii plesů jednotlivých fakult bobatou plesovou sezónu. Potěšitelné přitom je, že se o jeho uskutečnění postarali studenti, jmenovitě Rada studentů, jejíž nová členská sestava existuje od konce loňského roku.

Tímto plesem, jemuž studenti dali příhodnou nálepku první reprezentační, si tedy členové Rady studentů připsali na konto své nově oživené činnosti další bod k dobru. Vzhledem ke skutečnosti, že s organizováním plesu neměli dosud žádné zkušenosti, můžeme jeho průběh i organizaci hodnotit jako zdařilé, i když sami studenti si byli – dle jejich slov – vědomi i některých nedostatků. Těm však chtějí v příštím roce předejít, a tak se můžeme všichni těšit na pokračování nově obnovené tradice plesů VUT.

Rektor VUT prof. Vavřín a prezidentka studentů VUT Eva Dobiášová zabýjili ples. V pozadí konferenciér plesu – Martin Dostál z FEI

Pro konání plesu studenti zvolili sice ne zrovna vhodnou středu 19. března, zato pěkné místo – ve společenském domě Dominik. Plesající si mohli vybrat – buď v rytmu klasického jazzu tancovat ve velkém sále, kde hrála kapela Jazz archiv, nebo rozvlítno tělo v rytmu disco v sousedním menším sále, kde hudební hity vybíral Eduard Pohludek, anebo si zazpívat i zatancovat s moravskou cimbalovou muzikou.

Plesu dodalo lesk předtančení brněnské taneční školy DANZA a slavnostní zahájení, jehož se ujali rektor VUT prof. Vavřín a prezidentka Rady studentů Eva Dobiášová. Ta později ve svém krátkém vystoupení před mikrofonem připomněla úsilí Rady studentů o těsnější spolupráci s vedením VUT, kterou zatím hodnotí pozitivně.

Vyjádřila rovněž poděkování sponzorům plesu - ABB, s.r.o. Praha, Montážím Přerov a.s. a VUCHZ a.s.Brno - i těm, kteří sponzorskými dary přispěli do tomboly.

Účast na plesu překonala očekávání organizátorů, prodalo se kolem pěti set lístků. Ovšem hojnější účast očekávali ze strany vedení VUT a pedagogické obce. Snad i to se v příštích letech konání plesu VUT změní k lepšímu.

(red)

Foto: Přemysl Janíček

Ó díky vám, štědrí sponzoři!

Na plesu nechyběl děkan Fakulty strojní prof. Vrbka s manželkou, zato jiní chyběli...

V tomto čísle publikovali své příspěvky tyto autoři:

Elena ADŽIOVSKÁ
Doc. Ing. Igor BABIČ, CSc.
Dr. Jaroslav BOGDÁLEK
Marie DAVIDOVÁ
Prof. Ing. František DUBŠEK, DrSc.
Přemysl HOFFMANN
Ladislav JANÍČEK
Nataša JURSOVÁ
Prof. Ing. Karel KOCMAN, DrSc.
Mgr. Yvonne KONEČNÁ
PhDr. Renata KREJČÍ
Ing. Vladimír KŘIVÁNEK

Ing. Radan KVĚT
Ing. Miroslav LÍZAL
Prof. Ing. Petr NĚMEČEK, DrSc.
Ing. Miloslav PEKAŘ, CSc.
Doc. Ing. Antonín PÍŠTĚK, CSc.
Prof. ing. arch. Ivan RULLER
Milan ŘEZNÍČEK
Prof. Ing. Václav ŘÍČNÝ, CSc.
ak. mal. Šárka ŠÍŠKOVÁ
PhDr. Karla TOMÁNKOVÁ, CSc.
Doc. Ing. Vladimír USTOHAL, CSc.
Doc. ing. arch. Helena ZEMÁNKOVÁ, CSc.

Obsah č.4/97

1 Událost měsíce

Studenti uspořádali ples

3 Zprávy z Akademického senátu VUT

Otazníky kolem technoparku

5 Informace z rektorátu

Šance pro absolventy VUT

Učebny CVIS na Údolní 19 v novém kabátě
Termín předubytování studentů se blíží
VUT přechází na bezhotovostní platby

8 Dění na fakultách

Fakulta strojní

Fakulta podnikatelská

Poslední ohlédnutí za plesovou sezónou

11 Knihovny VUT

Frank Starman v Ústřední knihovně

Prodejní výstava Springer

Databáze Current Contents

Databáze Computer Select

Novinky v Ústřední knihovně VUT

13 Konference, semináře

AutodeskOPEN '97

Prostorový rozvoj, technická infrastruktura a krajina 21. století

14 Názory, komentáře

K článku Komplex uzlového letiště Brno...

Má Brno polohu komplexního dopravního uzlu?

17 Studenti

I studenti mohou přispět svými nápady v praxi

Studenti studentům

Zahraniční oddělení VUT informuje

Zajímavé srovnání amerických vysokých škol

Soutěž diplomových prací

19 Portrét osobnosti

Prof. Ing. Vladimír Horák

Prof. Ing. Vincenc Hlavinka

20 Ekologie

Ecce homo

22 Rozhovor

Umění nelze naučit

23 Dění kolem nás

Co bylo...Co bude...

25 Sport

Reprezentace posluchačů VUT ve volejbalu

Úspěch posluchačů Fakulty stavební v aerobiku

Sportovně rekreační pobyty

Pravidelná setkání s jógou

28 Z cest

Za hranice všedních dnů – nejen lyžařských

Otazníky kolem technoparku

1. dubna 1997 se v aule Q Fakulty strojní konalo veřejné zasedání Akademického senátu VUT, jehož jediným tématem byla současná situace i perspektivy Českého technologického parku. Diskusi kolem tohoto tématu vyvolali právě členové senátu, znepokojení nynějším průběhem výstavby tohoto komplexu.

Zájem o veřejnou diskusi však ze strany zaměstnanců VUT nebyl nikterak velký, ve velké aule se sešlo jen kolem dvaceti účastníků zasedání. V jeho úvodu vystoupila Ing. Judita Paschkeová, manažerka Technologického parku v Brně, která přítomné seznámila se současným stavem výstavby a nastínila její další postup, směřující k vybudování smíšené zóny, zahrnující jak výrobní haly, tak i kanceláře. O pronájmu celé jedné budovy, dostavěné do podzimu, projevila zájem renomovaná firma PHILIPS, v jedné ze tří částí další dokončované budovy bude sídlit Control techniques. O pronájmu dalších stavebních jednotek se zatím jedná.

Zasedání se zúčastnili také náměstci primátorky města Brna. Ing. Klemensevič ujistil, že akcionáři Technologického parku, kterými jsou firma BOVIS, město Brno a VUT, mají dostatek finančních prostředků na pokračování výstavby a zdůraznil, že by VUT mělo k problematice Technologického parku zaujímat aktivnější přístup. Ing. Šimonovský připomněl, že výstavbu zbrzdilo a zkomplikovalo zjištění, že město Brno není vlastníkem oněch 120 hektarů, s nimiž se pro výstavbu počítalo. Dále uvedl, že Magistrát města Brna stále doufá, že se podaří pro tento komplex získat ty firmy, které budou v sepětí s VUT a jeho vědecko-výzkumným potenciálem, z něhož by vzešly poznatky, využitelné pak ve výrobě a směřující k modernizaci technologií. Rektor VUT prof. Vavřín upozornil na to, že v záměrech Technologického parku dosud chybí to, co on osobně pokládá za velmi důležité, a sice tzv. inkubátor nových malých a středních firem, kde by měly možnost pracovat vědecko-výzkumné síly z VUT. Podle slov Ing. Paschkeové však toto bude v blízkém časovém horizontu nereálné z ekonomických důvodů, neboť Technologický park bude potřebovat odpovídající zisky na pokrytí všech nákladů do něj vložených.

Po těchto vstupních informacích následovala diskuse, kterou otevřel jeden z členů Akademického senátu VUT doc. Hlavenka z Fakulty strojní. Ten vysvětlil, z jakého důvodu veřejné zasedání svolal. Vedly jej k tomu obavy, dané snad nedostatečnou informovaností, že namísto univerzitního kampusu se sportovišti, trávníky, s cent-

rální univerzitní knihovnou, jak si mnozí zaměstnanci VUT zřejmě představovali, se v tomto areálu začnou stavět administrativní budovy a ztíží se dopravní obslužnost. Ing. Paschkeová přítomné uklidnila, že nový územní plán zahrnuje též uspokojivé dopravní řešení. Do dvou let by se měla začít stavět paralelní komunikace, která propojí prostor od kruhového objezdu a ulici Kolejní s návazností na mimoúrovňovou křižovatku, napojující se na ulici Hradeckou. Tato změna dopravní koncepce by měla zlepšit dopravní obslužnost a odstranit určitou komunikační izolaci budovy FEI. Ovšem i toto předpokládané řešení dosud naráží na nevyřešené majetkové poměry, neboť plánované komunikace povedou přes pozemky soukromých vlastníků.

Z úst účastníků však také zazněly otázky, týkající se řešení pěších komunikací a přístupových cest v oblasti celého areálu. Ing. Paschkeová se domnívá, že zmíněné nové dopravní komunikace budou mít v blízkosti i chodníky. O nevyhovující situaci přístupových cest směrem od studentských kolejí a budovy bývalé MEOPTY na místní komunikace se zmiňovala ostatně i prezidentka Rady studentů a upozornila, že je potřeba tuto záležitost řešit hned, nikoliv až do dvou let. K tomu Ing. Paschkeová řekla, že povinností TP bude v co nejbližší době postavit provizorní chodník z panelů. To nebylo možné učinit, dokud pozemky, přes něž bude chodník procházet, nebyly od všech vlastníků vykoupěny. Provizorní chodník, s jehož stavbou se již začalo, bude takto sloužit do doby, než se dostaví další budovy a zpřístupní komunikace, vedoucí kolem nich. Doc. Münsterová upozornila na neúnosný stav, související se strmým schodištěm, které vede mezi Kaplanovou budovou a objektem školy na ulici Technické a ztěžuje přístup zraněným či invalidním studentům a zaměstnancům.

V další diskusi rektor VUT vyloučil, že by hlavním lákadlem TP byla vysoká škola, neboť v současné době se VUT ztěžka snaží firmy přesvědčovat o tom, že se s vědecko-výzkumnými úkoly mají obracet právě na ni. Skutečným lákadlem by podle jeho slov byly spíše daňové prázdny pro firmy, které do TP přijdou. Vyloučil také možnost, že by TP v dohledných 5 až 20 letech vybudoval v tomto areálu novou centrální knihovnu VUT, po které mnozí volají. Spíše očekává, že se mu podaří propojit dvě až tři areálové knihovny a studovny s uživateli technoparku. Od firem, na tomto participujících, by tak mohly přitékat prostředky na nákup odborných časopisů a knih. Stejně tak předpokládá společné využívání internetové a jiné komunikační sítě. Rovněž předpokládá, že TP se bude snažit ve svém areálu vystavět objekty k sportovním rekreačním, restauračním a nákupním účelům. Je však zapotřebí vždy dbát o kvalitu a estetiku životního prostředí a odpovídající architektonické řešení, což zatím podle jeho slov akcionáři ctí.

Na další dotaz, jaké bude náhradní řešení po zrušení parkoviště před budovou strojní fakulty v důsledku pokračujících stavebních prací, Ing. Paschkeová řekla, že se počítá s náhradním parkovištěm s minimálně stejnou, ne-li větší kapacitou v blízkosti příjezdu od ulice Královopolské. V prostorách smíšené zóny však budou určitá parkovací místa rezervována pro firmy, které tam poblíž budou sídlit.

V následující části diskuse byla zdůrazněna nutnost propagace TP a stanovení jasných pravidel, za nichž může firma do TP vstoupit. Jak jeden z diskutujících uvedl, zájem o firmy prý je, avšak ty neznají záměry a konkrétní podmínky akcionářů. Je možné to zprostředkovat prostřednictvím ústavů, které v rámci hospodářské činnosti s řadou firem spolupracují. Zde se právě ukazuje nutnost spolupráce TP s VUT, kterou Ing. Klemensevič často zdůrazňoval. Ing. Šimonovský doplnil, že je zapotřebí zprostředkovávat firmám nejen nabídky, které jsou v dané chvíli aktuální, ale seznamovat je i s budoucími záměry TP. Za tímto účelem přislíbil poskytnout VUT informační materiál, který by daná fakta obsahoval. Tento koncept však nemusí být dogmatem, neboť záleží na zájemcích, které se pro TP podaří získat,

Ing. Paschkeová vyjádřila lítost nad touto skutečností a ujistila, že v blízkosti scho-diště povede rampa, umožňující bezbariérový přístup.

Na obavy vzniklé z toho, že v Praze se má také stavět technologický park, náměstek Klemensevič odpověděl, že nechť je to výzvou, aby se TP v Brně probudil k životu. Dále upozornil, že to, co znemožňuje okamžitou realizaci všech zmiňovaných problémů, jsou finanční nesnáze, s nimiž se Brno potýká. Hluboko do kapsy má ostatně v nynější době i ministerstvo školství a potažmo i ministerstvo financí. Vše se v současnosti měří především penězi, a tak nelze vše vyřešit ihned a najednou. Náměstek Šimonovský uvedl, že se snaží při všech návštěvách státních představitelů jako jedno z témat otevřít otázku TP a získat podporu státu, což se stí-davě daří, například na přímluvu členů vlády mít přednostní právo na pozemky, které jsou v držení státu. Ale není zatím možné od státu získat finanční prostředky na realizaci určitých záměrů. V tomto směru stát spíše dává najevo – Brno, pomoz si samo.

a vzhledem k nim pak lze usměrňovat další vývoj výstavby. Ing. Paschkeová k tomu podotkla, že mnohem raději by získala kontakt na firmu ze strany VUT než od realitní kanceláře. Je v zájmech akcionářů a v souladu s koncepcí TP, aby zde působily firmy, které svým výzkumným a především výrobním zaměřením budou mít blízko k VUT.

V závěru diskuse zazněla z úst jednoho z účastníků znovu myšlenka, že smysl technologického parku tkví v tom, že umožní převod vědy do praxe. Nutnost propo-jení průmyslu s vědecko-výzkumným potenciálem, který technická univerzita může nabídnout, zopakoval i rektor VUT, který s dvěma dalšími rektory připravuje pro ministra Dlouhého materiál, zaměřený na možnosti zlepšení podmínek vysokých technických škol a s tím i souvisejícího zlepšení stavu českého průmyslu.

(red)

Foto: Přemysl Janíček

Šance pro absolventy VUT

V listopadu loňského roku obdrželo Vysoké učení technické dopis oznamující, že Mezinárodní monitorovací výbor FEANI rozbohl o akreditaci celkem 31 studijních oborů z 5 fakult VUT a jejich začlenění do indexu FEANI. Znamená to, že úroveň těchto oborů je srovnatelná s evropským standardem a že všichni absolventi mohou po splnění dalších podmínek (především 2 let praxe) požádat o titul euroinženýr.

Co je FEANI?

FEANI je Evropská federace inženýrských národních asociací. Byla založena v roce 1951 za účelem hájit společné zájmy evropských inženýrů. Jejím posláním je zajišťovat, aby odborná kvalifikace inženýrů členských zemí byla uznávána v Evropě i v celém světě, prosazovat odpovídající uznání a roli inženýrské profese, vést inženýry k odpovědnosti vůči společnosti a usilovat o odstraňování zábrán jejich volného pohybu a profesního uplatnění bez ohledu na hranice států. K 31. 12. 1996 tvořilo FEANI 27 národních inženýrských asociací. Česká republika se stala řádným členem FEANI dne 28. 9. 1995.

Struktura FEANI

Nejvyšším orgánem FEANI je valné shromáždění, ve kterém mají zastoupení všechny národní výbory FEANI. Oficiálním zástupcem FEANI v ČR je Český národní výbor FEANI, zřízený Českým svazem vědecko-technických společností. Nejvyšším orgánem zodpovědným za udělování titulu EUR ING je Evropská monitorovací komise FEANI, která sleduje systémy vzdělávání inženýrů v jednotlivých členských státech a provádí akreditaci vysokých inženýrských škol. V České republice se těmito záležitostmi zabývá Česká monitorovací komise FEANI. V rámci FEANI dále působí Výbor FEANI pro celoživotní vzdělávání inženýrů, Výbor FEANI pro evropské záležitosti a pracovní skupina Inženýr a společnost.

Registr FEANI

Zapsáním do „Registru FEANI“ potvrzuje FEANI inženýrskou profesní kvalifikaci odpovídající evropské úrovni a oprávnění používat titul EUR ING. Mezi podmínky zápisu patří absolvování vysoké školy, která je uvedena v „Indexu akreditovaných škol FEANI“. Podmínky pro přiznání akreditace FEANI jsou velice náročné, jsou ověřovány Evropskou monitorovací komisí a průběžně kontrolovány.

Podmínky k udělení titulu euroinženýr (EUR ING)

Žadatel musí:

1. být absolventem školy, která byla akreditována FEANI a je zapsána v „Indexu FEANI“,
2. mít praxi inženýrského charakteru a v předepsané délce (součet délky započítatelného vysokoškolského studia na akreditované škole a inženýrské praxe musí být sedm let),
3. být členem společnosti, která je členem národního výboru FEANI,
4. potvrdit souhlas s etickým kodexem FEANI,
5. zaplatit poplatek za registrační řízení,
6. souhlasit s členstvím v Klubu EUR ING s placením každoročních příspěvků,
7. dobře ovládat alespoň jeden z jazyků: angličtina, francouzština, němčina.

Jaký význam má titul EUR ING pro svého nositele?

Přiznáním titulu EUR ING osvědčuje Evropská federace národních inženýrských asociací, že jeho nositel absolvoval inženýrskou školu, která poskytuje vzdělání na evropské úrovni, a že získal základní inženýrskou praxi.

Pro zaměstnavatele se stává doklad o udělení titulu EUR ING garancí profesní inženýrské kvality. Stále ve větší míře slouží tento titul v Evropě jako doklad o profesní zdatnosti inženýrů, kteří se ucházejí o zaměstnání mimo hranice své země, anebo u zahraničních firem působících v jejich mateřské zemi. Nositel titulu EUR ING se dostává do zvýhodněného postavení při přijímání do zaměstnání i při jednání platových podmínek ve srovnání s ostatními inženýry. Mnohé firmy uvádějí počet euroinženýrů, které zaměstnávají, jako doklad kvality jejich tvůrčího

kolektivu a při propagaci svých produktů.

Informaci o podávání žádosti a podrobné podmínky lze vyžádat na adrese: Český národní výbor FEANI, Český svaz vědecko-technických společností, Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1.

Studijní obory na VUT začleněné do Indexu FEANI

Fakulta stavební

- Pozemní stavby
- Stavebně materiálové inženýrství
- Konstrukce a dopravní stavby
- Vodní hospodářství a vodní stavby
- Geodézie a kartografie
- Ekonomika a řízení stavebnictví

Fakulta strojní

- Materiálové inženýrství
- Aplikovaná mechanika
- Inženýrská informatika a automatizace
- Fyzikální inženýrství
- Letadlová technika
- Konstrukční a procesní inženýrství
- Tepelné a jaderné stroje a zařízení
- Hydraulické a pneumatické stroje a zařízení
- Stavba výrobních strojů
- Dopravní a manipulační technika
- Strojní zařízení pro stavebnictví, úpravárenství a zemědělství
- Strojírenská technologie
- Slévárenská technologie

Fakulta elektrotechniky a informatiky

- Silnoproudá elektrotechnika a elektroenergetika
- Elektronika a sdělovací technika
- Kybernetika, automatizace a měření
- Elektrotechnická výroba a management
- Informatika a výpočetní technika

Fakulta chemická

- Chemie materiálů
- Chemie a technologie ochrany životního prostředí
- Spotřební chemie
- Potravinářská chemie a biotechnologie

Fakulta technologická ve Zlíně

- Technologie kůže, plastů a pryže
- Automatizace a řídicí technika ve spotřebním průmyslu
- Technologie životního prostředí

(red)

Nová učebnice

Petr PYTLÍK – TECHNOLOGIE BETONU

Vyšlo jako 1. svazek v edici Učebnice. Vydalo VUT v Brně.

Rozsah 350 stran, 132 obr., 72 tabulek, rejstřík.

Cena pro studenty VUT v Brně 150 Kč, pro ostatní 360 Kč.

Učebny CVIS na Údolní 19 v novém kabátě

Snad nic nestárne tak rychle, mimo novinových zpráv, jako výpočetní technika. Softwarové firmy dodávají na trh ve stále kratších intervalech nové programy nebo jejich dokonalejší a lepší verze. Zdokonalení programů a zejména rychlost jejich inovace je téměř vždy vykoupena zvýšenými nároky na technické vybavení. Tato skutečnost se velmi citelně dotýká zejména správců počítačových učeben, a to především těch, kde je umožněn individuální vstup studentů. Na jedné straně se setkávají s logickými a oprávněnými požadavky studentů naučit se pracovat s nejnovějšími verzemi programů. Na straně druhé se velmi často stává, že tyto programy jsou na jen několik let starém technickém vybavení nefunkční, případně je nelze vůbec nainstalovat. Protože pracovníci CVIS se starají o provoz několika počítačových učeben, bylo jen otázkou času, kdy i zde tato situace nastane.

Množství připomínek ze strany uživatelů – studentů začalo narůstat zejména v loňském roce. Proto jsme byli všichni velmi potěšeni, když vedení VUT podpořilo snahu CVIS o rekonstrukci a modernizaci učeben na Údolní 19. Rekonstrukce proběhla v únoru letošního roku a již od března probíhá v nově opravených učebnách výuka. Mimo to, že došlo k výraznému zkulturnění prostor sloužících pro výuku i individuální studium, bude asi každého potencionálního uživatele nejvíce zajímat, jaké technické a programové vybavení bude mít nyní k dispozici. A rovněž, pokud to ještě neví, jakým způsobem se k němu může dostat.

Naši stálí návštěvníci již velmi dobře znají menší z obou učeben, která je vybavena deseti počítači PC AT – 486 s operačním systémem MS DOS 6.22, respektive MS Windows 3.11. Aplikační programové vybavení reprezentují především programy firmy Microsoft – Word, Excel a Acces for Windows, ale i Corel Draw. Z programovacích jazyků jsou zde dostupné Borland C, C++ 3.1, Borland C++ 4.0 a Pascal 7.00, pro práci s Internetem je na všech počítačích nainstalován Netscape Navigátor. Práce s elektronickou poštou je samozřejmostí.

Ve větší učebně je nyní v provozu počítačová síť s NT serverem a deseti pracovními stanicemi Pentium 120MHz, s 32 MB RAM a HD 1, 5 GB. Na nich je nainstalován Windows NT Workstation 4.0 Cz., Microsoft Office (t.j. Acces, Word, Excel, PowerPoint), Internet Explorer, MS FrontPage 97, z programovacích jazyků Borland Pascal a Borland C++, v případě zájmu počítáme s instalací produktu Borland Delphi. Samozřejmostí je, i když se domnívám, že je to ještě stále třeba zdůrazňovat, že v učebnách jsou nainstalovány pouze legálně pořízené programy.

Foto: Přemysl Janíček

Pro studenty, kterým dosud stačí pracovat pouze s programy pod operačním systémem MS DOS, je v této učebně ještě několik počítačů s procesory 386, resp. 286. Přednost při využívání učeben má samozřejmě výuka, ale ta nevytíží učebny po celou dobu jejich provozu. Zbývající hodiny provozu jsou určeny pro individuální práci studentů. Přístup do učeben mají všichni studenti VUT po předložení průkazu opravňujícího je ke vstupu. Tento průkaz student získá od pracovníků CVIS, zajišťujících provoz učeben, po předložení potvrzení o studiu. Společně s předáním průkazu je mu zřízen účet a vyhrazen pracovní prostor na disku. V učebnách je stálá služba a v pracovních dnech je zajištěn provoz učeben pod dohledem této služby od 7.00 do 20.00 hodin.

Ing. Vladimír KRIVÁNEK
ředitel CVIS VUT

Správa kolejí a menz

Termín předubytování studentů na kolejích se blíží

Na základě schválené Vyhlášky k organizaci podávání žádostí na ubytování studentů v kolejích VUT v Brně ve školním roce 1997/98 se ke dni 14. 3. 1997 podepsalo do seznamů a tímto svým podpisem potvrdilo zájem o kolej pro nadcházející školní rok celkem 4.341 studentů.

K tomuto počtu dále přibýlo 1.032 nových žádostí studentů VUT, kteří v letošním školním roce nebydlí na kolejích VUT v Brně.

Vyhláška byla zveřejněna dnem 20. 1. 1997 na všech fakultách a kolejích VUT v Brně. Žadatelé, kteří nevyužili téměř dvouměsíční možnosti a do seznamů se nepodepsali, nebo si nepodali novou žádost, nebudou zařazeni ke zpracování žádostí s nárokem na ubytování na kolejích VUT ve školním roce 1997/98 pro termín tzv. předubytování.

Opožděné žádosti bude SKM přijímat v době od 16. 6. do 18. 7. 1997.

Elena ADŽIOVSKÁ

VUT přechází na bezhotovostní platby

Obecným světovým trendem efektivně řízených podniků a organizací je přecházet na co nejširší „dodavatelský“ systém, který spočívá v tom, že vybrané činnosti a služby (např. ostrahu, úklid, technické služby apod.) zajišťují specializované firmy. Tento systém tak umožňuje organizaci soustředit se plně na svoje poslání. VUT Brno si definuje své poslání v oblasti vzdělávání, vývoje a výzkumu. Platební styk zaměstnanců VUT Brno a studentů může „dodavatelsky“ zajistit právě banka. Bezhotovostní zúčtování nacházejí stále větší uplatnění s rostoucím významem finančního trhu a s dostupností těchto služeb na něm. Je standardním prvkem ve vyspělých zemích. Vysoké školy a studenti by tento trend měli akceptovat.

Obecné výhody bezhotovostního platebního styku

- Šetří čas, náklady na poplatky za poštovní poukázky.
- Omezuje počet finančních operací spojených s platebním stykem se studenty a zaměstnanci.
- Výrazně snižuje rizika krádeže a zpronevěry souvisejících s hotovostními platbami.
- Umožňuje zavedení jednotného identifikačního prostředku s vysokou bezpečností bez nutnosti vynaložení prostředků na nákup.
- Sniží počet pokladen, a tím i zaměstnanců nutných k výplatě mezd, k prodeji stravenek, inkasu kolejného apod.
- Zjednodušuje a zpřesňuje práci účtárny při komunikaci s nižším počtem bankovních domů.
- Snižuje rizika a náklady na finanční transakce.
- Urychluje a zprůhledňuje platební transakce.
- Probíhá na bázi automatizace zpracování dat.

Pro zaměstnance

– umožňuje vedení účtu zajistit rodinný platební styk (nájem, inkaso, pojistky, půjčky, spoření apod.)

Pro studenty

– automaticky prováděné platby za služby VUT a možnost zajištění vlastního platebního styku (převod mzdy za brigády, stipendia, příspěvek od rodičů, vkladů na kterékoliv poštu, spoření, platební karty aj.)

Proč právě IPB?

Pro VUT se po provedeném srovnání nejlépe jeví služby, které v bankovní oblasti nabízí Investiční a poštovní banka a.s.

IPB a. s. je silnou stabilní bankou, třetí největší v České republice. Zatím jako jediná je připravena k hromadnému založení účtů pro zaměstnance i studenty VUT. Nezanedbatelný je i fakt, že se stane **generálním sponzorem VUT**.

IPB, a.s. se skládá ze dvou divizí – divize **Poštovní spořitelna** a **divize IPB banka**. Obě divize disponují společnou informační technologií, ale každá divize má vlastní sadu produktů, charakterem odpovídající jejímu způsobu práce a okruhu klientů.

Divize Poštovní spořitelna (dále PS) nabízí bankovní služby v celé síti pošt České republiky; má tak k dispozici více jak 3 200 obchodních míst a 8 vlastních poboček. PS je založena na centrálním vedení účtů, které prakticky vede a spravuje zirocentrála v Brně a Praze.

Divize IPB banka disponuje 130 pobočkami, účty vedou jednotlivé pobočky a většina z nich pracuje v systému on-line.

V současné době vede více jak 1,2 mil. vkladních knížek a více jak 0,5 mil. postžirových účtů. Její služby jsou dostupné na všech poštách, vkladní knížky a účty se vyznačují mj. výhodnými úrokovými sazbami. Úroveň informační technologie IPB, a.s. umožňuje u účtů vedených Poštovní spořitelnou využít všech standardních nástrojů platebního styku.

IPB, a.s. nabízí VUT řadu produktů, které zajistí komplexní bankovní služby pro VUT, zaměstnance i studenty.

Produkty IPB

PS nabízí zaměstnancům VUT Brno a studentům pro zajištění bezhotovostního platebního styku **vedení postžirových účtů** (dále PŽÚ).

Hromadným založením účtů bez prvního vkladu a současným zavedením svolení k inkasu na základě dispozice majitele účtu se zjednoduší administrativa VUT Brno při zavádění bezhotovostního platebního styku a současně se výrazně sníží riziko vzniku chyb a nepřesností.

Zaměstnanci a studenti mohou v současné době využít všech transakcí PŽÚ: řadu platebních karet (Eurocard, Mastercard, VISA), trvalé příkazy k úhradě a převodu, svolení k inkasu SIPO, Telecom, standardní svolení k inkasu, příkazy k úhradě, hotovostní vklady a výběry na všech poštách. Na PŽÚ lze navázat spořicí účet s výpovědní lhůtou nebo termínovaný vklad. Tyto účty lépe zúročí momentálně volné finanční prostředky na PŽÚ.

Princip fungování postžirového účtu u studenta

Student má založen PŽÚ, spořicí účet a k PŽÚ má platební kartu EDC Maestro mezinárodní.

Příjmy studenta:

- hotovostní příspěvek od rodičů, vkládaný na kterékoliv poštu dokladem Vklad (zaúčtováno do tří pracovních dnů po složení na poštu)
- bezhotovostní převod stipendia
- případně převod adresné sociální dávky
- bezhotovostní převod mzdy z brigády či jiné výdělečné činnosti

Výdaje studenta:

- inkaso za kolejné a stravné
- čerpání hotovosti na osobní spotřebu prostřednictvím elektronické platební karty v bankomatu nebo šekem na kterékoliv poštu
- v případě vzniku volných prostředků, a může jít i o nižší částky, lze např. nastavením příkazu k převodu k určitému datu v měsíci převést finanční prostředky nad zvolené minimum na spořicí účet, a tak vytvářet rezervu (výhodně úročenou) pro stanovený cíl.

Vedení PŽÚ vyžaduje určitou samostatnost od majitele účtu v podávání příkazů a hospodaření prostředky na účtě, rovněž odpovědnost za nakládání se svými finančními prostředky a platební morálku vůči své škole. To jsou vlastnosti, které by neměly budoucí inteligenci evropského formátu chybět.

Princip placení kolejného pro majitele postžirového účtu

- Správa kolejí a menz eviduje u každého ubytovaného studenta počet dnů ubytování v jednotlivých měsících.
- SKM podle počtu dnů ubytování, počtu a druhu nahlášených elektrických spotřebičů, případně dalších plateb studenta ve prospěch SKM vypočte odpovídající částku pro inkaso z účtu studenta.
- V období okolo 10. dne následujícího měsíce předá SKM do banky příkaz k inkasu z účtů studentů.
- Po provedení inkasa z účtů ubytovaných obdrží SKM sestavy z banky o neprovedených inkasech a důvodu neprovedení.
- Inkaso nemůže proběhnout, pokud na účtu není dostatečně velký objem hotovosti.

Výhody držitele postžirového účtu při ubytování na kolejích

- Inkaso je prováděno automaticky bez nutnosti spolupráce ubytovaného.
- Inkaso kolejného a ostatních plateb dohodnutých ve smlouvě je bezplatné.
- Inkasovány jsou přesné částky dle počtu dnů ubytování a užívání dalších zpoplatněných služeb.
- Ubytovaný nemusí sledovat kalendář plateb, pouze musí mít k určitému datu na účtu potřebný obnos k pokrytí inkasované částky.

- Ubytování může být delší období na kolejích bez obavy, že zmešká placení kolejného.
- Ubytování může složit na účet potřebnou částku na každé poště v ČR (výhoda v době nemoci).

Použití čipových karet jako příslušenství postžirového účtu v provozech SKM

Při menzovním stravování a v bufetech provozovaných SKM nabízí karta nové možnosti:

- identifikaci strávnicka
- objednání jídla
- placení odebraného jídla
- placení doplňkového sortimentu – nápojů, salátů, moučnicků apod.
- placení nákupu potravin a dalšího sortimentu v bufetech provozovaných SKM
- možnost stanovení individuálních cen jídel – placení skutečné ceny s odpočtem dotace ze státního rozpočtu
- kombinaci restauračního a studentského (závodního) stravování v prostorách menzy

Při ubytování na kolejích VUT je kartu možno použít v následujících případech:

- identifikace a umožnění přístupu do objektu kolejí
- identifikace a umožnění přístupu do vybraných místností (např. počítačové studovny), placení zpoplatněných služeb poskytovaných SKM (např. praní prádla, užití kopírovacích strojů)

Výhody držitele platební karty při stravování v menzách

- Majitel karty nemusí mít hotovost při placení nákupu jídel a potravin.
- Platba za jídlo a nákupy v bufetech je uskutečněna po odebrání jídla následně – inkasem z účtu.
- Majitel karty nemusí mít v době nákupu prostředky na účtě, musí je mít v době inkasa – nákup na dluh.
- Bezhotovostní režim obsluhy omezuje manipulaci s penězi a zrychluje obsluhu.
- Výměnu karet zajišťuje banka automaticky s oznámením do místa bydliště.

Výhody držitele platební karty při ubytování na kolejích

- Karta nahradí identifikační doklady při vstupu do kolejí (zrušení nočních vrátných).
- Karta umožňuje bezhotovostní platby za další placené služby – bez nutnosti nosit peníze (drobné mince).

Postžiro šetří čas i peníze

(Podklady ke zpracování tohoto článku redakci poskytli Ing. Tálský z IPB, a.s. a Ing. J. Grulich, ředitel SKM VUT v Brně).

Drtivě většinu zaměstnanců a studentů strojní fakulty vede jejich účty pobočka České spořitelny, umístěná v prostorách objektu školy na Technické 2. Vedení VUT a SKM však proklamuje nutnost společného přechodu VUT pod střechu jedné banky, která zajistí bromažné založení účtů a čipových karet s možností identifikace jejich držitelů při vstupu do uzavřených objektů a místností.

Foto: Přemysl Janíček

PARLAMENTNÍ KOMISE PRO LETECTVÍ HOSTEM VUT

Fakulta strojní

Pracovní komise pro letectví je orgán hospodářského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Má za úkol vyjadřovat se, podávat návrhy, ale i řešit všechny problémy, které souvisí s letectvím. Komise je složena z členů hospodářského výboru parlamentu a jejím předsedou je poslanec Ing. Vladimír Budínský. Významným členem je i poslanec a místopředseda výboru pro obranu a bezpečnost poslanecké sněmovny doc. Ing. Miloš Titz, CSc. Stálými členy komise jsou ředitelé příslušných odborů ministerstva průmyslu a obchodu, ministerstva dopravy a ministerstva obrany. V parlamentní komisi jsou generální ředitelé všech

významných podniků leteckého průmyslu, výzkumných ústavů, České správy letišť, leteckých dopravců včetně Asociace leteckých dopravců a celé řady jiných institucí souvisejících s letectvím.

Vysoké školství zastupuje v komisi ředitel leteckého ústavu Fakulty strojní VUT doc. Ing. Antonín Pištěk, CSc., který byl požádán o uspořádání zasedání na VUT v Brně. Jednání se uskutečnilo 21. 3. 1997 a jedním z hlavních bodů programu bylo: **Úloha školství pro rozvoj leteckého průmyslu a dopravy v ČR.**

Zasedání komise zahájil a zúčastnil se ho i rektor VUT prof. Ing. Petr Vavřín, DrSc., který informoval o rozvoji VUT a zmínil se také o záměrech leteckého ústavu v rozvoji specializací leteckého provozu a pilotního výcviku, které VUT převzalo ze Žiliny po rozdělení státu.

V diskusi zaznělo několik příspěvků k významu leteckého školství pro udržení tradičně vysoké úrovně výrobků leteckého průmyslu a letecké dopravy.

Vzhledem k tomu, že další body programu byly zaměřeny na otázky české domácí i mezinárodní civilní letecké dopravy, byla pozornost zaměřena na potřebu odborníků ve specializaci ekonomiky a provozu letecké dopravy a také na potřebu kvalifikovaných a vysokoškolsky vzdělaných pilotů, kterých je v současné době značný nedostatek. Ředitel LÚ informoval přítomné o záměrech VUT při řešení tohoto problému, o návrzích na komplexní, teoretické i praktické zabezpečení pilotního výcviku. Podpora navrhovanému řešení byla vyslovena zejména se strany Asociace leteckých dopravců.

V závěrech zasedání bylo konstatováno, že zabezpečení výchovy kvalifikovaných, vysokoškolsky vzdělaných odborníků má pro udržení tradičně vysoké úrovně leteckého průmyslu a dopravy stejně velký význam jako ostatní problémy, se kterými se nejen letectví v současné době potýká.

Doc. Ing. Antonín PIŠTĚK, CSc.
ředitel leteckého ústavu FS VUT

Vzdělávací konference „Mezinárodní letecké právo“

Ve dnech 20. – 21. března 1997 proběhla na Vysokém učení technickém v Brně vzdělávací konference „Mezinárodní letecké právo“, organizovaná v rámci programu TEMPUS leteckého ústavu FS VUT v Brně Institutem celoživotního vzdělávání pod záštitou leteckého ústavu FS VUT a Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Konference byla pořádána ve spolupráci s John Marshall Law School v Chicagu, USA a byla zaměřena na mezinárodní právní a procedurální aspekty pro certifikovaný prodej a provozování letadel podle amerických předpisů Federálního leteckého úřadu (FAA) USA, jakož i praktickými procedurami ověřování způsobilosti letadel dle amerických předpisů FAR. Program se rovněž zabýval právními aspekty vyšetřování a výzkumu dopravních nehod, zodpovědností výrobce a procedurálními aspekty řešení právních sporů v oblasti letectví. Speciální pozornost pak byla věnována zejména legislativním podmínkám pro provozování letadel českých výrobců v USA.

Účastníci konference „Mezinárodní letecké právo“

Foto: Přemysl Janíček

Konference se zúčastnilo 18 představitelů managementu českých leteckých podniků včetně zástupců vedení leteckých dopravních společností v ČR provozujících leteckou dopravu, jakož i zástupců Ministerstva dopravy a spojů ČR a státních leteckých dohlížecích orgánů včetně Štátní letecké inspekce Slovenské republiky. Z nejvýznamnějších účastníků jmenujme zejména Ing. Milana Holla, CSc., generálního ředitele Výzkumného a zkušebního leteckého ústavu v Praze, Ing. Josefa Skráška, výkonného ředitele LET a.s. Kunovice.

Na konferenci přednášeli právní specialisté na problematiku mezinárodního leteckého práva a certifikace letadel z Federálního leteckého úřadu (FAA) U.S.A., kteří současně působí jako externí profesori leteckého práva na John Marshall Law School v Chicagu, pánové John Scott Hoff, J.D. a Thomas K. Pfister. Konference se konala při příležitosti zasedání parlamentní komise pro letectví na Vysokém učení technickém v Brně, organizované leteckým ústavem FS VUT v Brně dne 21. března 1997.

Tisková konference o budoucnosti českého letectví

Dne 20. března 1997 ve večerních hodinách při příležitosti zasedání parlamentní komise pro letectví v Brně a konference Mezinárodní letecké právo pořádal brněnský Press Club ve spolupráci s Institutem celoživotního vzdělávání VUT v Brně kulatý stůl a tiskovou konferenci na téma „Perspektivy a budoucnost českého leteckého průmyslu“.

Tiskové konference se zúčastnili také rektor VUT prof. Vavřín a děkan Fakulty strojí VUT prof. Vrbka
Foto: Anna Pecková

Ke kulatému stolu přijali pozvání a zasedli: Ing. Oldřich Gorgol, vrchní ředitel odboru civilního letectví Ministerstva dopravy a spojů ČR, Ing. Milan Holl, CSc., generální ředitel Výzkumného a zkušebního leteckého ústavu v Praze, Ing. Josef Skrášek, výkonný ředitel LET a.s. Kunovice, Ing. Pavel Stejskal, vrchní ředitel odboru programů a restrukturalizace z Ministerstva obchodu a průmyslu ČR, Ing. Miloš Štastný, generální ředitel České správy letišť Praha.

Účast na tiskové konferenci přijal rovněž Ing. Václav Vaněk, CSc., generální ředitel společnosti Walter a.s. Praha, největší český výrobce leteckých motorů. Za Vysoké učení technické v Brně u kulatého stolu zasedli také rektor VUT prof. Ing. Petr Vavřín, DrSc. a děkan FS VUT v Brně prof. Ing. RNDr. Jan Vrbka, DrSc.

Vedle diskuse o stavu a budoucnosti českého leteckého průmyslu zazněla výrazně také naléhavá potřeba kvalitních inženýrů pro české letectví, která po období výrazného úbytku technických specialistů v souvislosti s neutěšenou ekonomickou situací českého letectví způsobila citelný deficit leteckých konstruktérů a technologů. Tento aspekt je všeobecně pojímán jako kritický pro budoucnost českého průmyslu obecně, a tedy nejen v letectví.

Panelová diskuse a tisková konference, kterou moderoval šéfredaktor týdeníku Profit Mgr. Jan Baltus z Prahy, vzbudila mimořádný ohlas veřejnosti, o čemž svědčila zejména neočekávaně vysoká návštěvnost ze strany brněnských i mimobrněnských průmyslových podniků a organizací i z neletecké oblasti, jakož i mimořádný zájem novinářů z Brna i Prahy. Mezi účastníky konference byl také Earl Godby, ředitel zastoupení společnosti McDonnell–Douglas, která v současné době vyvíjí obchodní aktivity spojené s kapitálovým vstupem do a.s. Aero Vodochody a s dodávkou vojenských stíhacích letadel F18–Hornet pro české letectvo. Celkový počet 82 návštěvníků včetně zástupců sdělovacích prostředků řadí tuto tiskovou konferenci podle statistik Press Clubu mezi jednu z největších za posledních několik let. Na recepci, která následovala posléze, měli účastníci možnost v neformálních rozhovorech s vrcholovými manažery českého leteckého průmyslu diskutovat o nejpalčivějších problémech, které český letecký průmysl v současné době prožívá.

Ladislav JANÍČEK

Institut celoživotního vzdělávání programu TEMPUS VUT

Fakulta podnikatelská

Slavnostní imatrikulace

9. duben byl pro Fakultu podnikatelskou VUT a její sesterskou fakultu z Univerzity M. Kopernika v Toruni dnem slavnostní imatrikulace posluchačů v pořadí šestého běhu mezinárodního manažersko-marketingového studia. Ve Freskovém sále Staré radnice v Brně byly 15 novým posluchačům z české i polské strany předány imatrikulační listiny. Slavnostního aktu se zúčastnili čelní představitelé obou fakult a rovněž prorektor VUT pro vzdělávací činnost prof. Jaroslav Kadrnožka.

V slavnostním projevu prof. Kadrnožka připomněl zdárně se rozvíjející tradici uvedeného studia, která svědčí o jeho potřebě v podmínkách přechodu k tržnímu hospodářství a hospodářských reforem v zemích střední a východní Evropy. Obě země, Česká republika a Polsko, potřebují jako sůl odborníky v oblasti managementu, marketingu, bankovníctví, podnikání a účetnictví. Děkan ekonomické fakulty univerzity v Toruni prof. Wisniewski zmínil, že obě země mají nejen podobné ekonomické problémy, ale i cíle – být schopny konkurovat zemím Evropské unie. Při představování jednotlivých posluchačů nikomu

neuniklo, kolik se mezi nimi nachází absolventů inženýrského studia. Děkan Fakulty podnikatelské VUT v Brně doc. Rais ve svém projevu stručně formuloval smysl a cíl manažersko-marketingového studia, které je určeno pro vybrané ředitele a náměstky podniků, akciových společností, majitele firem, prokuristy a soukromé podnikatele. Zvláštní skupinu tvoří obchodní zástupci podniků a firem, kteří mohou využít studia k přímému navázání kooperačních a obchodních vztahů s Polskem.

Po skončení slavnostního aktu se uskutečnila tisková konference, v jejímž úvodu proděkan z Fakulty podnikatelské VUT v Brně doc. Mikulec přítomné novináře seznámil s charakterem, cílem, programem i formou manažersko-marketingového studia. Bylo zde řečeno, že tato forma mezinárodního studia nemá nikde v naší republice obdobu. Výuka probíhá formou 6 týdenních soustředění, a to vždy střídavě na území obou států a pokaždé v jiném místě. Lektory jsou přední odborníci v jednotlivých oborech z ČR, Polska a dalších zemí (Anglie, Rakousko, Německo, USA aj.) Na tiskové konferenci se jeho účastníci také dotkli obecnějších témat vysokého školství, jako např. školného, zájmu o ekonomické obory, soukromého školství aj.

(red)

Foto: Přemysl Janíček

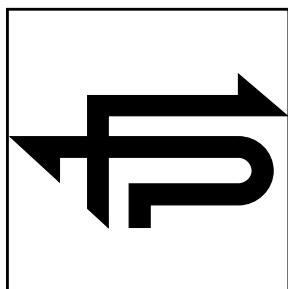

Oba děkani, z české i polské strany, předali imatrikulační listiny novým posluchačům manažersko-marketingového studia

Slavnostní imatrikulace se zúčastnil děkan z Ekonomické fakulty Univerzity M. Kopernika v Toruni prof. Wisniewski (vlevo) a prorektor VUT prof. Kadrnožka

Generální ředitel ČKD Praha holding, a.s. přednášel na VUT

Na Fakultě podnikatelské VUT přednášel 10. dubna 1997 v rámci předmětu „podnikový management pro posluchače 4. ročníku“ předseda představenstva, generální ředitel ČKD Praha holding, a.s. Ing. Jiří Maroušek.

Při této pracovní návštěvě sdělil studentům, jakým způsobem je řízen jeden z nejvýznamnějších českých průmyslových gigantů. Součástí přednášky byla také část věnovaná odpovědím na dotazy studentů. Přednášky se zúčastnil i dr. Ing. Radim Červený. Při mimořádném pracovním zatížení generálního ředitele je příkladné, že bez ceremonií věnuje pozornost přípravě nových manažerů. Pro další spolupráci bylo dohodnuto uzavřít vzájemnou smlouvu.

Prof. Ing. Petr NĚMEČEK, DrSc.
Fakulta podnikatelská VUT

Poslední ohlédnutí za plesovou sezónou

Fakulta managementu a ekonomiky, Fakulta technologická Zlín

Je čtvrtek 13. března, něco málo před osmou hodinou večer. Sedím v autě, unavená po celém dni a bez nálady sleduji světla na palubní desce. Trochu je mi i zima v tom lehkém oblečení, a tak otáčím kolečko před sebou a červená špička je na „max“. Dívám se na svého milého chotě a jedním dechem mu vysvětlím, jak bude probíhat dnešní večer: „Žádné tanečky a promenády, bezky si posedíme a nejpозději v deset budeme doma.“ Jebo spokojený úsměv se nedal přehlédnout. To mě rozesmálo...

Přijíždíme k hotelu Moskva. Foyer se plní lidmi a my vstupujeme také. Pár prvních pobledů a cesta autem zdá se být pouhou minulostí. Atmosféra je cítit už tady. Atmosféra plesu s velkým P. Dlouhé toalety a vůně parfému... Pomalu vstupujeme do sálu. Nevím, co sledovat dříve, jestli vysokou dívku v dlouhé bílé toaletě – ne nepodobné luční víle, anebo divokou blondýnu v šatech barvy krve. Do sálu vchází další pár a já se dívám na velký květ, který zdobí bohatou sukni černé toalety. Jsem očiřovaná. Očiřovaná odvážným mládím, vkusem a fantazií. Jsme na plesu Fakulty managementu a ekonomiky a Fakulty technologické ve Zlíně. Příjemná hudba a skvělé výkony tanečních párů mě nenechaly sedět v klidu, a tak kroužím také a já dál sleduji ty bezké kreace na ještě bezcích dívkách. V té chvíli nemohu nezapomenout na můj minulý zážitek ze zlínského plesu, který se plesu podobal jen vzdáleně. A tehdy jsem psala v Setkání s módou o tom, že ženy a dívky snad

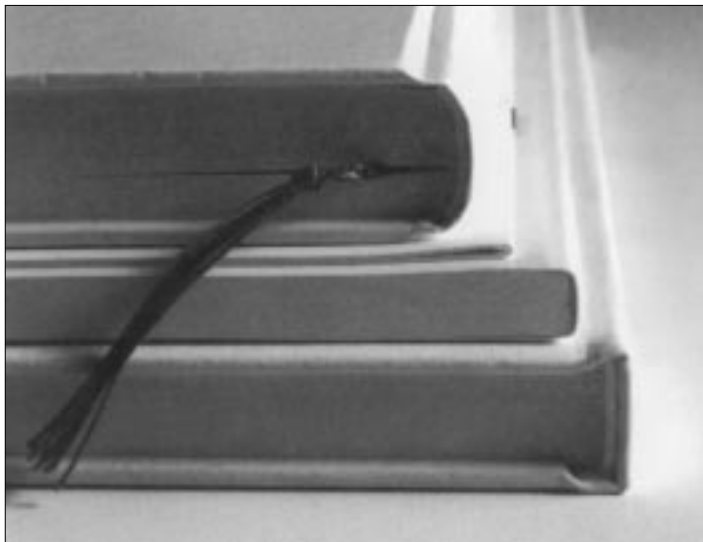

Vítězky soutěže o nejkrásnější studentku Miss Academia

vypustily ze svého oděvního slovníku slovo toalety, a smutně přemýšlela o tom, kam se vytratila kultura ducha, k níž krásné a vhodné oblečení patří. A tak velice ráda ruším svůj pocit prázdna nad zlínskou plesovou událostí alespoň pro tento ples, který odměnil každého, koho potěší pobled na harmonii proporcí a odvalu stříhu. Toalety svůdně obepínající boky a sukně divoce vlající kolem kotníků... Účesy bobaté a vlasy krásně vyčesané, ale také rozpaky mládí a zájem všech mužů při volbě Miss Academia, bezký tanec a příjemná nálada, která se nedala necítit, to všechno byl studentský ples.

Věřím spolu se všemi, kterým se také líbil, že nebyl poslední... Do půlnoci schází pár minut a palubní světélka svítí tmou. Spokojeně rozjímám a sleduji ubíhající cestu.

Ak. mal. Šárka ŠÍŠKOVÁ

Ilustrační foto: Libor Teplý

Frank Starman v Ústřední knihovně

V lednu letošního roku navštívil Ústřední knihovnu VUT pan Frank Starman z USA, který zajišťuje nákup knih především z amerických nakladatelství. Informoval zde akviziční pracovníky knihoven o podmínkách **dovozu publikací z USA**. Předností firmy je rychlost dodávek, tj. maximálně do 1 měsíce, možnost objednávek a dalších kontaktů přes e-mail.

Ústřední knihovna směřovala v loňském roce část objednávek zahraničních publikací na Franka Starmana. Termín dodávání knih je dodržován. Faktury jsou vystavovány v korunách. Ceny knih jsou však v některých případech vyšší než ceny nakladatelské. Na základě loňského odběru je Ústřední knihovně poskytována sleva ve výši 10%. Byla zavedena také expresní služba pro zaslání knih do 10 dnů, s příplatkem 299,- Kč za titul.

V prodejní firmě Starman v Praze na Konvitské 24 jsou nabízeny knihy amerických nakladatelství z oboru výpočetní techniky, matematiky a jejich aplikací.

Marie DAVIDOVÁ
Ústřední knihovna VUT

Prodejní výstava knih Springer

Berlínské vědecké knihkupectví Lange und Springer uspořádá od nového školního roku ve spolupráci s Ústřední knihovnou prodejní výstavu knih nakladatelství Springer. **Knihy na výstavě budou prodávány s 20% slevou.** Nabídka bude tvořena konkrétně navrženými tituly jednotlivých zájemců i volným výběrem literatury.

Publikace si můžete již v současné době vybírat z katalogu a databází na CD ROM, které jsou v Ústřední knihovně VUT. Jeden exemplář katalogu a kompaktního disku je možno prohlížet ve studovně Fakulty strojní. Další výtisk bude k dispozici na zapůjčení pro ostatní fakulty. Výstava bude uspořádána pravděpodobně v měsíci říjnu. O přesném termínu a místě konání výstavy budeme včas informovat.

S berlínským vědeckým knihkupectvím Lange und Springer byla v minulých letech navázána spolupráce v oblasti dovozu zahraničních knih. Termín dodávání publikací činí přibližně jeden až dva měsíce. Nákup knih vychází cenově výhodněji než u jiných dodavatelů. Faktury jsou vystavovány v korunách.

Zájemci o objednání knih, které bude možno zakoupit na výstavě, mohou kontaktovat Marii Davidovou, Ústřední knihovna VUT, tel./fax: 4214 1305, e-mail: davidova@lib.vutbr.cz@LH 6

Databáze Current Contents

Je ideální prostředek pro sledování časopisecké literatury v oboru z celého světa. Je dostupná v několika řadách, z nichž ÚK odebírá řadu „Engineering, Computing & Technology“ a řadu „Physical, Chemical & Earth Sciences“. Ve FT Zlín je řada „Agriculture, Biology & Environmental Sciences“. Každá řada obsahuje cca 10 tematických okruhů, ve kterých jsou pravidelně – s týdenní periodicitou – uveřejňovány obsahy nejnovější časopisecké produkce. V každé z těchto řad je sledováno cca 1000 časopisů z celého světa.

Databáze umožňuje pravidelné sledování obsahů jednotlivých časopisů, vyhledávání ve starších číslech časopisů je méně pohodlné. Jednotlivé tituly lze vybírat podle oborů, nebo podle abecedního seznamu, další rešeršní dotaz lze zadat ve formě klíčového slova. Většina záznamů o článcích obsahuje i abstrakt a u prvního autora článku je uvedena i jeho adresa a adresa vydavatele. Informace lze vyhledávat také pomocí klíčových slov, slov z názvů článků, autorů apod.

Je možné si vytvořit rešeršní profil a dostávat pravidelně informace o článcích určitého zaměření nebo obsahy vybraných titulů časopisů včetně abstraktů.

Příklad záznamu z Current Contents:

Author	AJ Elias, HG Schmidt, M Noltemeyer, HW Roesky
Title	Synthesis and X-Ray Structural Characterization of Novel 12-Membered Cyclometallasilazonoxes Containing Cobalt and Zinc
Source	European Journal of Solid State and Inorganic Chemistry 29: Suppl. (1992)
Page (s)	23–42
KeyWords	TITANIUM NITROGEN–COMPOUNDS; SIDILA–BERYLLA–CYCLOHEXANE; METAL AMIDES; CRYSTAL STRUCTURES; MOLECULAR STRUCTURE; CO; MANGANESE (II); COMPLEXES TGA No KC694
Discipl.	Analytical, Inorganic & Nuclear Chemistry
Document	Article
Language	English
Address	AJ Elias, Univ. Göttingen, Inst. Anorgan. Chem., Tammannstr. 4, W-3400 Göttingen, Germany
Abstract	Reactions of [Me ₂ SiN(t-Bu)Li] ₂ with CoBr ₂ and ZnCl ₂ in THF have resulted in the formation of novel metallocycles ...
ISBN/ISSN	0992–4361
Publisher	Gauthier-Villars, Dept. Univ. Professionnel, Revues Scientifiques Technique, 11 Rue Gossin, F-92543 Montrouge, France

Tento informační zdroj je vhodný nejen k průběžnému sledování vybraných vědních oborů, ale též jako pomůcka k optimalizaci objednávek zahraničních časopisů – uživatelé si mohou ověřit a porovnat informační hodnotu odebíraných časopisů se všemi tituly, jejichž citace jsou uveřejňovány v Current Contents.

Databáze Computer Select

Databáze zpřístupňuje rozsáhlé a aktuální informace o produktech pro výpočetní techniku, o firmách v této oblasti a o celém průmyslu výpočetní techniky. Obsahuje plné texty článků za posledních 12 měsíců. Excerptuje více jak 120 nejdůležitějších počítačových časopisů, obsahuje specifikace přes 75 000 hardwarových, softwarových a komunikačních produktů, profily 13 500 počítačových firem, slovník 14 500 počítačových a telekomunikačních termínů a dále abstrakty newsletterů, obchodních publikací a především novinových titulů. Aktualizace databáze je měsíční.

Obě tyto databáze jsou přístupny v Ústřední knihovně VUT na Údolní ul.19. Zájemci mohou rešerše provádět za asistence pracovníka ÚK nebo po úvodní instruktáži samostatně. K dispozici je dalších 16 titulů bibliografických databází.

Zveme Vás k návštěvě studovny Ústřední knihovny VUT!

Kontakt: Tel. 4214 1301–2, fax 4214 13, e-mail: jursova@lib.vutbr.cz
lizal@lib.vutbr.cz

Mgr. Nataša JURSOVÁ, Ing. Miroslav LÍZAL

Novinky v Ústřední knihovně

Cestování Českou republikou
C 6087

OSIF, Michal

Česká Windows 95

Podrobný průvodce zkušeného uživatele
C 6134

FEIBEL, Werner

Encyklopedie počítačových sítí
C 6217

CHIP Special

Toulky Internetem
C 6100

GATES, Bill – MYHRVOLD, Nathan –
RINEARSON, Peter

Informační dálnice
C 6194

NOVÝ, Ivan

Interkulturální management
Lidé, kultura a management
C 6219

FALK, Bennett

Internet ROADMAP
Průvodce světem Internetu
C 6175

HANÁČEK, Petr – PŘIKRYL, Petr – RÁBOVÁ, Zdena
– RAJLICH, Jan

Jak publikovat na počítači
C 6182

BAUER, Alois

Lexikon výtvarného umění
C 6158

THOMAS, Robert M.

Lokální počítačové sítě
C 6233

SOJKA, Milan – KONEČNÝ, Bronislav

Malá encyklopedie moderní ekonomie
C 6085, C 6302

SYNEK, Miloslav

Manažerská ekonomika
C 6230

MORKES, David

Microsoft Access 7.0
Základní průvodce uživatele
C 6207

ORVIS, Wiliam J.

Microsoft Excel pro vědce a inženýry
C 6174

BROŽ, Milan – BROŽOVÁ, Petra

Microsoft Excel 7.0
Základní průvodce uživatele
C 6180, C 6208

OMURA, George

Mistrovství v AutoCADu
Release 13 pro Windows 3.1/95/NT
KJM 9

PETTY, Geoffrey

Moderní vyučování
C 6089

ANDRLE, Ivoš

MS EXCEL 5.0 CZ
C 6096

TAUBER, Daniel – A. KIENAN, Brenda

**Používáme Internet s programem
Netscape Navigator 2**
C 6136, C 6153

MAGERA, Ivo – VALÁŠKOVÁ, Irena

Power Point 7.0
Příručka uživatele
C 6181, C 6205, C 6206

ANTOŠ, Marek

Připojte se k Internetu
C 6151, C 6186

**Půlstoletí pedagogické fakulty
Masarykovy univerzity v Brně**
C 6166

GRUBER, David

Řečnické triky
C 6106

JURSOVÁ, Nataša

**Sít' knihoven na VUT v Brně a její
propojení do automatizovaných
knihovních sítí**
C 6095

Slovník cizích slov
C 6142, C 6143, C 6237

ŠEDIVÝ, Václav

Veřejné zakázky v praxi
C 6141

KASTNER, Aleš

Windows 95
Kniha pro pokročilé
C 6178

KOST, Rudi – STEINER, Josef – VALENTIN, Robert

Word 7 pro Windows
Kompletní kapesní průvodce
C 6140

ŠIMEK, Tomáš

Word 7.0
Základní příručka uživatele
C 6179

TATTERS, Wes

**World Wide Web – naučte se publi-
kovat s Netscape Navigator**
C 6223

BERKA, Milan – KUČERA, Jan – MACUR, Jiří –
SOLÁŘÍK, Marek

**WWW – multimediální informační
prostředí Internetu**
C 6197

HRABCOVÁ, Jana

Základy moderního PC
Učebnice pro mládež a začátečníky
C 6287@LH 3

Prostorový rozvoj, technická infrastruktura a krajina 21.století

Osmé studio meziuniverzitního programu studií budoucnosti

Zástupci vysokých škol, vědecko-výzkumných ústavů, privátního, veřejného sektoru a administrativy se setkali v únoru na odborné dvoudenní akci na Fakultě stavební Vysokého učení technického v Brně, aby se zabývali koncepčními a strategickými problémy rozvoje území, investicemi do technické infrastruktury, dopady na životní prostředí, exaktními metodami a instrumenty, které praxe používá v koncepčních činnostech, nebo jsou využívány ve výuce na vysokých školách.. Toto setkání mělo značný ohlas v odborných kruzích pro svoji aktuálnost a netradiční přístup v mezioborových komunikacích.

Početná účast odborníků z vysokých škol, státní správy, firem soukromého a veřejného sektoru a témata přednesená a diskutovaná na semináři ukázaly, že zaměření **8. Studia MPSB** je aktuální a přineslo řadu podnětů jak do praxe, tak do vzdělávání a výzkumu na vysokých školách.

Lze konstatovat, že přenesení činnosti MPSB do regionu, jak tomu bylo u 8.Studia, posiluje význam místních projektů a programů i v takových oblastech strategií a koncepcí, které jsou tradičně doménou metropole. Tento posun k decentralizaci je prospěšný a bude i nadále podporován.

Rízení prostorového rozvoje vyžaduje interdisciplinárně a mezioborově teoreticky a metodologicky formulovanou bázi, odpovídající legislativní rámec a sofistikované instrumenty. Vysoké školy jsou vhodným prostředím, kde tato podpora může vznikat jako integrovaná aktivita jednotlivých specificky zaměřených skupin.

Koncepce a strategie síťových odvětví technické infrastruktury mohou anticipovat prostorový rozvoj. Při absenci této činnosti může docházet i k opačným efektům. Výzkum na vysokých školách by se měl ve větší míře podílet na vypracovávání metodologií strategií, koncepcí a scénářů pro prostorový rozvoj a účastnit se aplikací v projektech s dlouhodobým zaměřením u síťových odvětví u subjektů s dominantním postavením na trhu nebo u subjektů, kteří jsou v pozici přirozeného monopolu. Pedagogické vytížení dosud tuto orientaci vysokoškolských učitelů neumožňuje.

Meziuniverzitní program studií budoucnosti by se měl zaměřit na podporu vzniku **interdisciplinárních konzultačních týmů**, které se mohou vyjadřovat na požádání k závažným regionálním projektům a programům. K tomuto účelu lze využívat i komunikaci prostřednictvím INTERNETU.

Inovační podnikání, transfer technologií a systém budování a provozování vědecko-technických parků, jsou aktivity, které pozitivně ovlivňují konkurenceschopnost firem, odvětví, regionů i státu v integrujícím se evropském prostoru. Jako významná strategická aktivita, zasahující jak do sféry vědecké, výzkové, obchodní, finančně rozvojové, stavební a manažerské, bude sledována v programech MPSB ve spolupráci s Asociací inovačního podnikání ČR.

Jednání 8. Studia ukázalo velkou šíři aplikací modelů pro různé úlohy jak prostorově, tak odvětvově se zaměřením na technickou infrastrukturu. Je nutno vytvářet nové instrumenty, nalézat modelové průniky do nových oblastí využití, nalézat nové abstrakce. Proto je důležité, aby se různé aplikační oblasti setkávaly na podobných studiích, aby byla dána možnost pro posuzování společných instrumentarií a abstraktních nástrojů. Každý účastník může nejlépe posoudit z hlediska své profese, jaké formalizované metody může analogicky využít pro své záměry. Obecně se ukazuje, že je nárůst náročnosti na technické a ekonomické výpočty, potřeba lepší analýzy dat, systémů, na nedílnost využívání počítačové grafiky při simulaci a optimalizacích. Tím se i formulují **nové směry výzkumu a vzdělávání na vysokých školách.**

Experimentální matematické modelování se ubírá dvojí cestou.

Jednak teoretická fronta vysokých škol a výzkumných institucí vyvíjí vlastní nové metody heterogenních, hierarchizovaných a integrovaných postupů vhodných pro strategická rozhodování, anebo se do výuky zařazují a aplikují produkty komerčního sektoru, přizpůsobené potřebám výuky. Je viditelná zřetelná tendence aplikací GIS/MIS na nejrůznější úlohy pro podporu rozhodování. Strategie a dlouhodobé výhledy jsou součástí vybraných úloh, s nimiž se experimentuje. Převážná většina úloh je orientována v současnosti na operativní rozhodování. Koncepční a strategické rozhodovací procesy, prezentované na studiu, často u formalizovaných postupů postrádaly ekonomickou dimenzi, demonstrace se týkaly především technických problémů. Doporučuje se, aby na dalších akcích MPSB byla věnována segmentu ekonometrických modelů propojených na technicky formalizované metody větší pozornost. Aktuální jsou ekonomické modely oceňování finančních a reálných aktiv nemovitostí, modely oceňování firem, cenných papírů (včetně derivátů), kterým by se měla na dalším studiu věnovat zvláštní pozornost.

Lokální problémy krajiny 21. století je nutno již v současnosti přesně a citlivě rozpoznat vědecky uznávanými metodami a technikami. Při analýzách lokálních poměrů nelze opomíjet globální indikace, kontinentální a světové ekologické normy tak, aby se dospělo k přesvědčivým a neodkladným rozhodnutím, u nichž se dopady projevují v dlouhodobých dimenzích. V činnosti regionálního MPSB bude sledován zejména geograficky vymezený prostor Moravy, včetně příhraničních regionů.

Výukové programy a osnovy stále nedostatečně na některých vysokých školách pronikají do hraničních oborů. Interdisciplinární pojetí technických, přírodních a společenských oborů by nemělo být odmítáno, modulová skladba předmětů ve výukových plánech by měla být jednou z priorit zájmů akreditačních komisí vysokých škol. Podnětná aktivita MPSB v publikační činnosti by se měla přenést i na regionální úroveň.

Prezentované modely na Studiu je vhodné publikovat vhodnou formou, která by umožnila, aby ty vysoké školy, které se aplikačními oblastmi zabývají, mohly zvážit vhodnost zahrnout metody a modely do svých výukových osnov.

Neméně důležité jsou aktivity implementace poznatků do výuky z mezinárodních výukově orientovaných programů, na nichž spolupracují domácí a zahraniční vysokoškolské instituce (např. TEMPUS). Posoudit jak úspěšné jsou tyto implementace, jaké mechanismy lze použít pro konkrétní aplikace do vzdělávání, jaké technické vybavení a personální obsazení by bylo třeba zajistit, může být předmětem dalších aktivit MPSB ve formě studií nebo seminářů. Posuzovat účinnost těchto programů je vhodné z pohledu kompatibility evropských výukových standardů a hodnotících kritérií evropských sítí vysokoškolského vzdělávání.

Organizace Studia ukázala, že se střetávají **dva rozdílné zájmy** účastníků. Jedna skupina vítá transodvětvové, transdisciplinární pohledy na určité věcné problémy v prostoru a čase, nebo pluralitní pohledy v oblasti metod, metodologie a instrumentalizace, druhá skupina preferuje hlubší pohledy do striktně vymezených oblastí s úzkou specializací. Tato skutečnost se jeví jako přirozené chápání světa z pozice „generalisty“ a „specialisty“, kategorie v managementu zcela obvyklé. Proto se doporučuje, aby dle povahy věcné se kladl na dalších studiích důraz na jeden nebo druhý přístup, ale aby ten s nižší prioritou se současně nezamítal. Tak například u **dopravy** se doporučuje při následných akcích zúžit problém dopravy na specifické problémy: přesné definování struktury dopravních sítí, priorit a preferencí při posuzování ekonomických a ekologických vlivů, problémově orientované GIS silničních sítí, rozhodovací úlohy, simulace a scénáře.

Občanská futurologická společnost a regionální střediska meziuniverzitního programu studií budoucnosti mají v programu budovat svoji identitu v nových komunikacích, v nové metodologii identifikace časoprostorových vizí a strategií složitých řídicích procesů, založených na formalizovaných postupech.

Doc. Ing. Igor BABIČ, CSc.
Ústav ekonomiky a řízení FS VUT Brno

AutodeskOPEN '97

Ve dnech 9. a 10. dubna se v průmyslovém paláci pražského Výstaviště konal 2. ročník konference AutodeskOPEN '97 jako součást výstavy COMPEX '97.

Konference byla koncipována jako globální seznámení s **novinkami a trendy** v oblasti geografických informačních systémů (GIS) a CAD, nikoli jako technický popis jednotlivých produktů. Z tohoto důvodu byla konference určena především vedoucím pracovníkům, kteří rozhodují o strategickém vývoji firmy v oblasti **informačních technologií** (IT), ale také všem, kteří s těmito technologiemi přímo pracují a chtějí mít přehled o nejnovějším vývoji v této oblasti. Program zahájil **Michael Appel**, ředitel evropského marketingu firmy Autodesk, přednáškou o strategii této společnosti a úvahou o globálním vývoji IT v dalším tisíciletí. Zdůraznil rostoucí využívání Internetu a prezentoval marketingovou studii, podle které se investice firem do této technologie za následující dva roky zčtyřnásobí.

Následoval blok, ve kterém byly představeny jednotlivé **tržní skupiny firmy Autodesk**. Každá část věnovaná jedné tržní skupině začala krátkou přednáškou, na kterou navazovala panelová diskuse. K této diskusi byli přizváni odborníci z předních počítačových firem jako je CAD Studio, TGN či CAdis, ale také lidé z průmyslu a školství.

Jako první byla představena **tržní skupina GIS**. Její hlavní představitel Dr. Milan Vacek–Veselý stručně charakterizoval GIS jako řadu integrovaných a inteligentních nástrojů pro sběr, ukládání, aktualizaci a zobrazování prostorových dat. Při následné diskusi se mi jako největší problém v této oblasti jevil velký počet datových formátů a neochota softwarových firem k jejich standartizaci.

Dále následovalo představení **tržní skupiny MCAD**, která působí především v oblasti strojírenství a designu a představuje asi největší část z celého Autodesku. Úvodní přednáška i panelová diskuse, které se jako pozvaný odborník účastnil i Ing. Miloslav Rozbořil z FS VUT, se v zásadě točila kolem problému, zda vytvářet technickou dokumentaci výhradně ve 2D nebo výhradně ve 3D, či použít kombinaci obou těchto způsobů. Z diskuse, do které se zapojili i posluchači, vyplynulo, že pro vytváření technické dokumentace nelze stanovit obecně platný princip, ale vždy je nutné vycházet ze specifických požadavků na každý projekt. Přesto mám subjektivní dojem, že se celá tato oblast díky výkonnému hardware posouvá stále více ke 3D, vizualizaci a parametrickému modelování.

Na závěr byla představena **tržní skupina AEC**, která podporuje oblast architektury a stavebnictví. Z příspěvků mimo jiné vyplynulo, že v poslední době tato oblast zaznamenala doslova boom ve fotorealistické vizualizaci. To je dáno jednak novým softwarem, např. 3D Studio MAX a AutoVision, ale také rostoucími požadavky investorů.

V přestávkách mezi jednotlivými bloky konference jsem navštívil několik členů **Virtuální společnosti Autodesk** a blíže se seznámil s novými produkty. Na prvním místě mého zájmu byl AutoCAD Release 14, jehož slavnostní uvedení na trh bylo právě na výstavě COMPEX '97.

Na celém průběhu konference se odrazila vysoká profesionalita firmy Autodesk, ať už v organizaci, tak i v kvalitě předkládaných informací. Podle mého názoru je pro studenty i akademické pracovníky důležité vědět o trendech v informačních technologiích, protože ty se dnes stávají součástí všech oborů, a to zejména technických, kterých je na naší univerzitě většina.

Milan ŘEZNÍČEK
student 2. ročníku FEI VUT
předseda Studentské organizace
TRUST Engineering

K článku Komplex uzlového letiště Brno...

I v tomto čísle se vracíme k problematice brněnského letiště a přinášíme vám další reakce na článek Michaela Dymáčka z 2. čísla letošních Událostí na VUT.

Je takto prezentovaný projekt vůbec reálný?

Ve 2. čísle letošních Událostí na VUT vyšel článek Komplex uzlového letiště Brno.... Po prvním přečtení jsem měl dojem, že jde o science fiction v bulletinu technické univerzity, což by mělo jistou logiku. Po dalším zevrubném prostudování jsem však nabyl přesvědčení, že jde o projekt typu poručíme větru, dešti....

Jsem v oblasti budování letišť absolutní laik a nejsem ani odborník na ekonomiku. Přesto jsem se rozhodl svůj názor projevit. Věřím, že ve mně zbyla špetka zdravého selského rozumu, a díky svému věku mám i jisté zkušenosti s grandiozními projekty, které mají pouze klady a nepřináší žádné problémy. Skutečnost, že článek vyšel v oficiálním a reprezentačním časopise VUT ve mně mimoděk vyvolává otázku, jaký je ve vlastně názor odborníků (a na takové vážené instituci, jakou VUT nesporně je, jich je jistě nemálo) na tento projekt. Jinak se totiž mohou čtenáři, a to nejen z naší akademické obce, oprávněně domnívat, že tento projekt VUT oficiálně podporuje. Chybí mi zde krátká poznámka, kterou často nacházím v denním tisku, v tom smyslu, že názory zde uvedené jsou (nebo naopak nejsou) v souladu s názory redakce.

Pokusím se vyjádřit svůj soukromý a mírně řečeno skeptický názor. Rád jej změním pod tíhou skutečných argumentů, ale ty tučně vytištěné, kterými se zmíněný článek doslova hemží, mě nepřesvědčují – přesněji řečeno vzbuzují ve mně podezření. Nepřesvědčují mne ani silně nadnesená konstatování typu...vznikne zde jedno z nejvýznamnějších ekonomických center Evropyapod. Myslím si, že při posuzování jakéhokoliv projektu musí být uvažována vždy nejen aktiva, ale i jeho pasiva. Možná se mýlím (každý přírůstek poněkud kulhá), ale tento projekt mně připadá jako pokus v místě, kde léta skomíral kupecký krám, vybudovat supermarket. Město Brno má v této oblasti jisté zkušenosti. Zcela obdobným způsobem byl před několika roky prezentován projekt Dr. Hrstky (Boby centrum), a to byl ve srovnání s tímto trpaslíček. Nepochybuji, že i tehdy byl podnikatelský záměr myšlen dobře a předpokládané zisky odhadovány fundovaně. I když byly o 2 řády menší než v případě uzlového letiště, nepodařilo se je naplnit. Dnešní realita je všeobecně známa. Prostě podnikatelský záměr se nepovedl, jisté banky zkrachovaly a daňoví poplatníci přišli o nějakou tu miliardu. Nicméně - obchodní a sportovní centrum tu zůstalo (mohla tu být dodnes planýrka), a to je jistě klad. V případě uzlového letiště mám nepříjemný pocit, že tento podnikatelský záměr je s ohledem na současnou ekonomickou situaci České republiky a na vnější podmínky (jedno mezinárodní letiště je vzdáleno 120 km, druhé 300 km) poněkud megalomanský a jeho hypotetické možnosti nemohou být využity prostě proto, že pro ně chybí a bude chybět poptávka.

Autor v naprosto obecné rovině uvádí (ale blíže nespecifikuje) výrobní, distribuční, obchodní a jiné aktivity, které vzniknou v přilehlém území. Zato zcela konkrétně kvantifikuje počty vzniklých pracovních míst, dosahované obraty a zisky včetně neuvěřitelně krátké doby návratnosti tak obrovské investice, což se mi nejeví příliš seriózní. Zaráží mě také okolnost, že se důsledně vyhýbá problémům, které nutně při tak obrovské investiční akci nastanou - ekologické problémy, výkup pozemků, výstavba ubytovacích kapacit pro zaměstnance celého komplexu, zvýšení hlukové hladiny apod. A propos - v článku je uvedeno, že po vybudování letiště v Tuřanech dokonce poklesne hluková hladina na 65 dB. Toto číslo mě přesvědčuje, že autor nemá představu o tom, co značí hluková hladina 65 dB.

Není mi jasné, jak bude možno prakticky využít tak obrovskou přepravní kapacitu uzlového letiště. Kdo přesvědčí těch 30 milionů pasažérů, že mají létat především do Brna, z Brna nebo přes Brno a vyhýbat se blízkým velkým mezinárodním letišťům sousedních velkoměst? A přeprava zboží? Půjde o pouhé překladiště, nebo využití pro import či export? V prvním případě mi uniká velký slibovaný nárůst HDP našeho státu. Ve druhém případě – pokud půjde o import – kam se, proboha, všechno to zboží v jihomoravském regionu udá (nemluvě o dalším růstu deficitu naší zahraniční obchodní bilance)? Pokud půjde o export – kdo to zboží vlastně vyrobí a kde se prodá?

Také mne překvapuje, že si tohoto projektu zatím nevšimli kapitáni našeho průmyslu a obchodu. Co oni na to? Že by jim uniklo, jak snadno a poměrně rychle zlepšit naši dosavadní, ne zcela radostnou hospodářskou situaci a výrazně zvýšit HDP, aniž by to vyžadovalo korunu ze státního rozpočtu? A co naše i zahraniční banky? Jsou ochotny se podílet na financování tohoto obrovského projektu, a kam vlastně poplynou případné zisky? A jak se k projektu staví současné vedení města? Všechny tyto názory autoři projektu, jehož základní idea je stará již několik let, jistě podrobně zkoumali. Proč o nich není v článku ani zmínka? Prostě těch neznámých a otazníků je na můj vkus pragmatického technika příliš mnoho. Rozhodnutí o realizaci takového projektu není politické, ale navýsost odborné a ekonomické. Měla by mu předcházet podrobná rozvaha, zda takto prezentovaný projekt je reálný a zda vůbec může přinést deklarované výnosy. Chybná úvaha v tomto směru by byla neúnosně drahá.

Máte-li dojem, že můj názor poškozuje politické a ekonomické zájmy naší krásné Moravy, pak vězte, že já mám názor právě opačný. Je ovšem také možné, že se zásadně mylím, a pak rád, pod tíhou skutečných a solidních argumentů, svůj názor změním.

Prof. Ing. Václav ŘÍČNÝ, CSc.
proděkan FEI VUT

Ilustrační foto: Přemysl JANÍČEK

Má Brno polohu komplexního dopravního uzlu?

Výklad z hlediska historické geografie

Bez odkládání odpovědi až na závěr článku odpovídám: má. Než to zdůvodním, musím říci, že k tomuto příspěvku mě vyprovokovalo publikování projektu o komplexu uzlového letiště Brno v tomto časopise. Nebodlám nikterak komentovat tento projekt mířící k budoucnosti příštího tisíciletí, naopak obrátil bych pozornost čtenáře k minulému století a dobám ještě starším.

Každá krajina má svou charakteristiku. Zůstaneme v oblasti mírného pásma a soustředíme se jen na střední Evropu, jejíž součástí je i Morava. První usedlí lidé obývali toto území od neolitu asi před 8 000 lety. Jejich předchůdci, resp. i oni sami se sem dostali, když do neznámé neosídlené země přicházeli od jihu – jádra lidských pokolení. Jejich cestování bylo přitom velice přesně směřováno. Vedly je přírodní predispozice. Hlavně tu byly vodní toky. Podél nich nebylo možno zabloudit, byla zde po ruce potřebná voda a v jejich blízkosti také bývala krajina nejsnáze schůdná. Po některé málo zvýšené terase, která mohla být jarními zvýšenými toky očištěvána od hustých porostů, se dalo procházet po rovině.

Ve střední Evropě fungovala od pravěku jako základní stezková magistrála trasa vedoucí podél Dunaje. Na sever od ní bylo málo prostupné území Českého masívu, tedy území Čech. Průchod do nížin na sever od našeho území byl nejsnazší skrze Moravu. Proto nejvýraznější trasu od Dunaje ukazovala řeka Morava. Při dosažení místa soutoku Dyje s Moravou se trasy rozbíhaly. Jeden směr se přidržoval Dyje a jejího přítoku Svatky, druhý zpozzdálí sledoval zamokřenou nivu řeky Moravy.

Už v paleolitu se dostávali lidé, pokud jde o naše území, i do členitého terénu, jakým je Moravský kras. Ale v neolitu osídlovali především nížinné plochy, které byly příhodnější pro zemědělství. Přednostně se zachycovali podél dálkových tras, po kterých původně přicházeli. Největšího významu nabývala na nich během času místa, která opět byla k tomu predisponována. Stávala se jimi rovinatá zázemí křižovatek dálkových stezek nebo brodů na větších tocích. Ve svratecké nivě se jich nabízelo několik. První bylo při soutoku Svatky s Dyjí, v dnes zatopeném území obce Mušov. To ztratilo svou významnou roli teprve, když od 11. století našeho věku začali rolníci vytvářet nové polnosti v dosud zalesněných vyšších polohách. Následná eroze a záplavy znemožňovaly v soutoku několika vodních toků budovat větší stabilní sídliště. Ale za tzv. římské doby (1. a 2. století po Kr.) to bylo místem nejvyššího významu v široké oblasti, jak to zdůrazňuje archeology vykopaný vojenský tábor římského vojska na pahorku nad Mušovem.

Další velmi výraznou polohu má křižovatka stezek směřů severojižního a východozápadního pod kopcem Výhonem v dnešních Židlochovicích. Nad úpatím kopce byly odhaleny dávné doklady této skutečnosti: z doby bronzové, z časů stěhování národů i z doby velkomoravské. Po celý středověk musely Židlochovice prosperovat. Tvrz a později zámek - nyní státní reprezentační objekt – to potvrzuje. Až v posledních dvou staletích, hlavně pak v minulých desetiletích došlo k retardaci.

Naopak severní výspa nivy Svatky, kdysi v poloze zemědělsky méně výhodné, nabývala poznenáhlu na významu. V místě zúžení nivy u Rajhradu to dokumentuje velkomoravské osídlení. To se nalézá též u Líšné na ostrohu nad Říčkou a je známé pod názvem Staré Zámky. Poloha už dávno před osídlením tohoto místa umožňovala dohled na nedalekou křižovatku stezek: jedné ve směru k jihu k Měnínu a Židlochovicím, druhé na východ k vyškovské bráně a třetí k severozápadu přes Královo Pole na cestu k severu.

Při křižovatce stezek podél potoka Leskavy a podél Svatky v dnešních Horních Heršpících snad existovalo tržní sídliště z halštatské doby. Jak to zde vypadalo v římské době není známo, můžeme se jen domnívat, že sem musela římská vojska též doputovat, když stopy po jejich táborech se dochovaly u Mušova, Přibic, Pohorelic a Židlochovic. Jisté je, že v 2. století po Kr. alexandrijský učenec Ptolemaios ve svém popisu tehdy známého světa uvádí z území našeho státu lokalitu zvanou Eburon, kterou by bylo možno umístit někam mezi dnešní Brno a současné Židlochovice, snad právě do okolí Horních Heršpic.

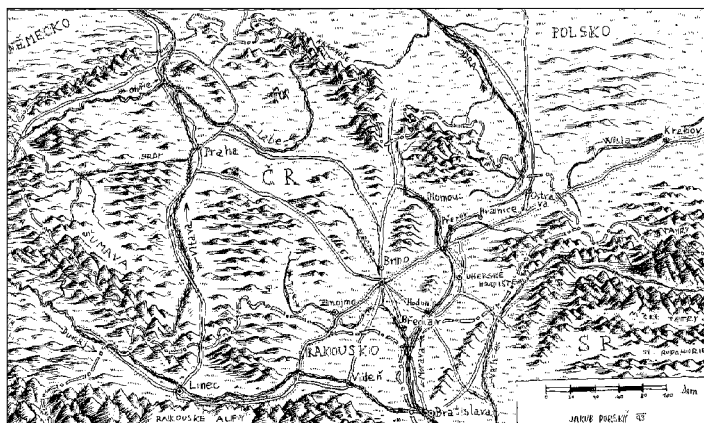
Ještě je ale třeba upozornit na jeden důležitý směr od Dunaje. Ty dosavadní jsou vedeny od jihu od dnešní Vídně, římské Vindobony, nebo od římského Carnunta, dnes Hainburgu, nedaleko soutoku Moravy s Dunajem. Pro průchod ze západní Evropy podél Dunaje k severní a východní Evropě vedla výhodná linie od Krenže v Rakousku přes Znojmo, okolo Miroslavi s napojením na severojižní trasu buď u Rajhradu, nebo snad u Modřic. Pak stezka pokračovala okolo Brna do vyškovské brány, aby Moravskou branou se dostala k Odře a dalším cílům (např. pod jménem jantarové stezky k Baltu).

Okolí Brna tedy znamenalo v předchozích tisíciletích křižovatku, ovšem i s tržními úkoly. I když se Brno stalo v našem tisíciletí jedním z center přemyslovského státu, později i hlavním městem Moravy, přece jen do 18. století se nevymykalou svou velikostí od jiných měst. Úloha, které se dostalo Brnu zakládáním textilních manufaktur v 18. století, silničním spojením s Vídní, poté i železničním, výstavbou strojího průmyslu a dalších novot, především růstu školství během 19. století, ukázala, že to byla brněnská křižovatka stezek a cest, která se stala určující pro růst města. Dvacáté století s výstavbou veletržště jen dokreslilo proměnu Brna v obchodní centrum evropské úrovně.

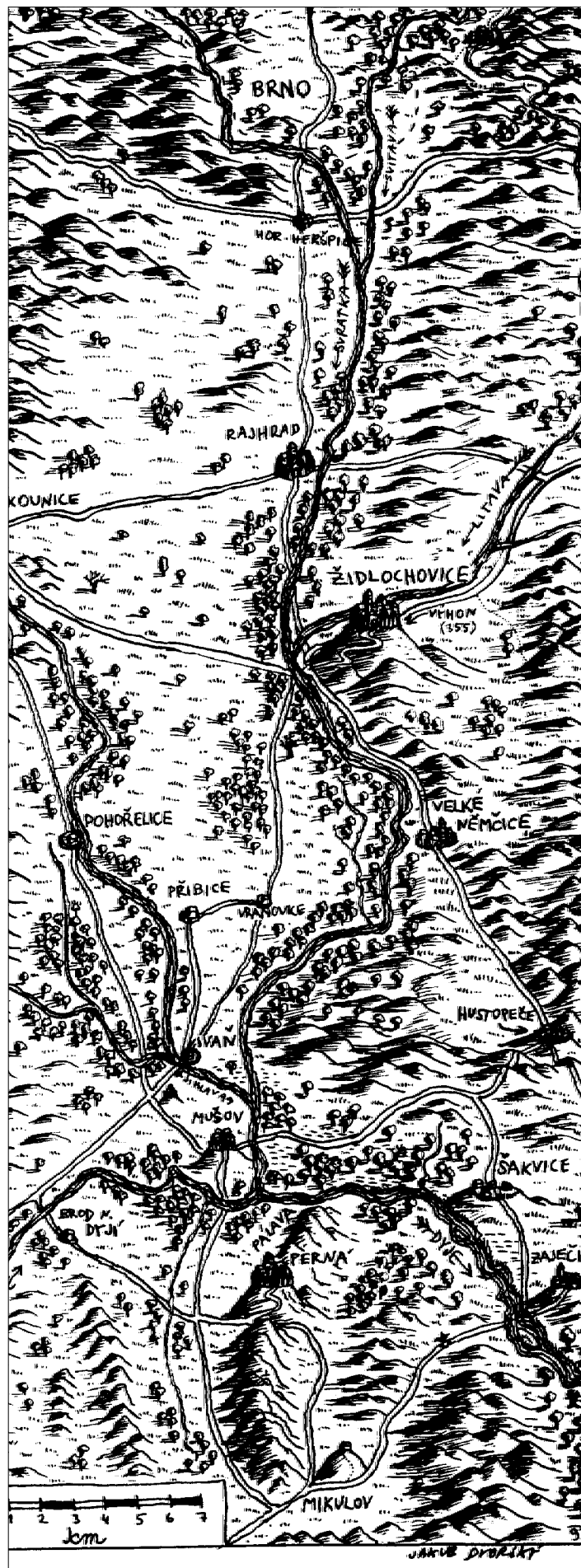
Lze tedy uzavřít tento výklad zdůrazněním, že proměna Brna se nestala jen zásluhou lidí, ale též proto, že leží v komplexním pozemském dopravním uzlu. Ten dovolil uskutečnit dosavadní vzrůst města a dává též jisté předpoklady pro úspěch dalších - ovšem jen na přírodu vázaných a ji respektujících - lidských snah.

Radan KVĚT

Ing. Radan Květ (nar. 1928), absolvent fakulty chemického inženýrství Vysoké školy technické Edvarda Beneše v Brně. Řešil geologické, geotektonické a fyzicko-geografické problémy v Ústředním ústavu geologickém a v Geografickém ústavu ČSAV Brno. V současné době se v oddělení Moravského zemského muzea zabývá historickou geografii.

Mapka stezek severně od Dunaje

Mapka uzlu stezek v okolí Svratky

I studenti mohou přispět svými nápady v praxi

Stalo se dobrým zvykem, že se představitelé městské radnice obražejí i na Fakultu architektury, aby svými nápady a myšlenkami přispěla k řešení některých urbanistických a architektonických úkolů umožňujících další rozvoj města. Příklad takové spolupráce jsme mohli nedávno vidět ve Vyškově, kde se konala 13. března v prostorách zámku v pořadí pátá vernisáž projektu MĚSTO. Téma výstavy bylo tentokrát zaměřeno na otázku nového funkčního využití 100 let starého vyškovského cukrovaru, který je v současné době opuštěn a v konkurzním řízení čeká na svůj další osud.

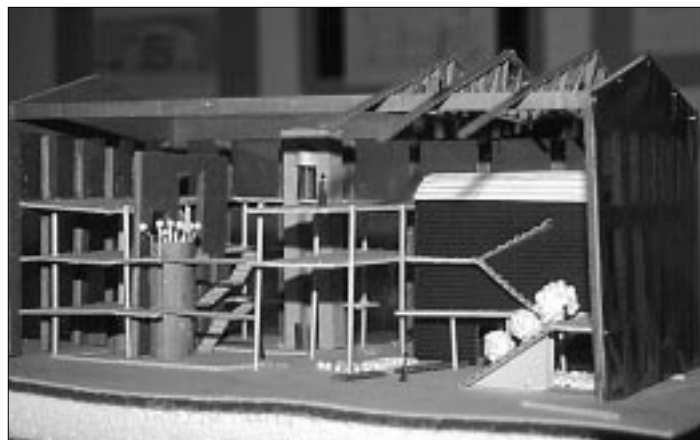
Představitelé města požádali doc. Helenu Zemánkovou, aby spolu se svými studenty připravila náměty, jak nově využít objekty cukrovaru, který zabírá obrovskou (dnes nevyužitou) plochu v blízkosti centra města. Výsledky jejich zhruba dvouleté a jistě nelehké práce tvořily jednu část zmíněné výstavy. Představily se tu studie, návrhy a makety tří našich a dvou zahraničních studentů, kteří pracovali pod vedením doc. Zemánkové.

Doc. Zemánková, která se již několik let věnuje problematice rekonverze starých a nevyužitých objektů, upozornila na příklady ze zahraničí, kde podobné přístupy k tomu, jak zachovat dokument, dědictví určité doby a nově jej uvést v život, jsou již běžně vžit. Rozhodně si nemyslí, že zbourat staré a postavit nové je jediný správný a efektivní způsob řešení.

Přístupy studentů k řešení rekonverze cukrovaru se samozřejmě lišily a zahrnovaly jak náměty utilitární a jednoduché, vyžadující menší finanční náklady, tak i velkorysé nápady na přeměnu areálu cukrovaru v ucelenou a polyfunkční městskou čtvrť s novými příležitostmi k bydlení a s nabídkou funkcí pro volný čas a občanskou vybavenost. Zajímavé ovšem bylo, že některé z účastníků vernisáže překvapila serióznost studentských návrhů, neboť očekávali od mladých lidí nápady ještě smělejší, až bláznivé.

Podle slov vyškovského místostarosty mají výsledky všech vystavených prací šanci stát se jednak základem, z něhož mohou vycházet regulační podmínky pro budoucí investory, a zároveň příležitostí pro nové podnikatelské aktivity, které město pro svůj rozvoj potřebuje.

(red)

Ukázka ze studentské práce Andrey Zaciosové na téma „Vyškovský cukrovar“

Maketa Rostislava Tesaříka

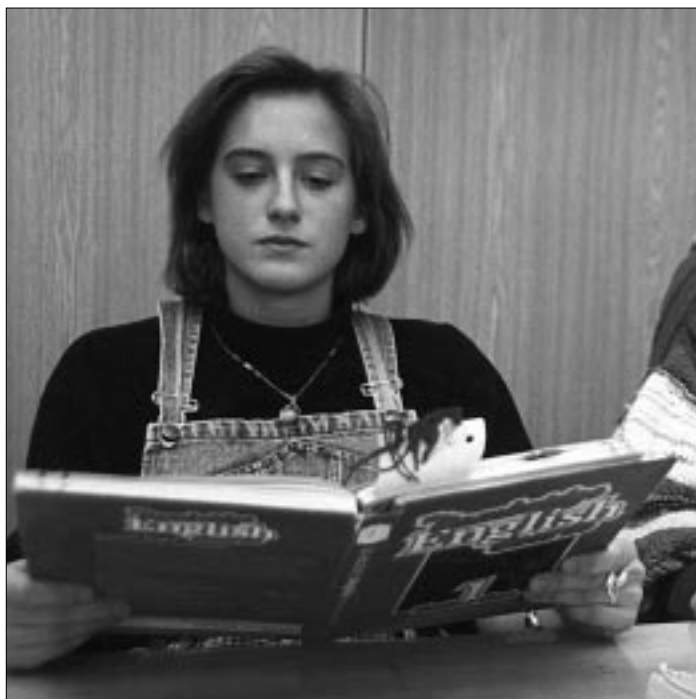
Studenti studentům

Budoucí studenti 1. ročníků na fakultách VUT, kteří se s mrazem v zádech a s nadějí v srdci připravujete k maturitám a k přijímacím zkouškám, těšte se. Pakliže se vám podaří stát se členy velké akademické obce VUT, budete mít od nového školního roku k dispozici velmi užitečnou pomůcku, a sice **informační** brožurku, která vám poskytne základní informace o fakultách, kolejích, knihovnách, možnostech kulturního vyžití i – pro studenty nezbytných – služeb. Umožní vám, začínajícím a tedy poměry neznalých, orientovat se v bludišti neznámé fakulty a celého komplexu naší rozsáhlé vysoké školy.

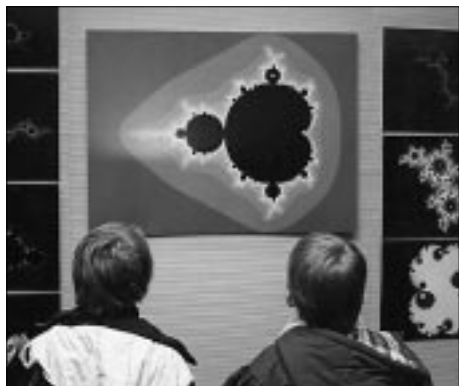
Tohoto „kapesního průvodce po Vysokém učení technickém“ pro vás vymysleli a právě připravují dva studenti z prvního ročníku na Fakultě podnikatelské – **Daniel Brablík a Miroslav Brožek**. Právě oni totiž zažili stejné trable, které by vás nejspíš čekali při nástupu do nové školy. Je jistě velmi solidární, že informace i zkušenosti, které již nasbírali, si nenechají pro sebe a pro usnadnění vašich začátků je zpřístupňují touto formou i vám.

Budiž přitom pochváleno i Výzkumné a výukové centrum podpory podnikání při Fakultě podnikatelské, pod jehož záštitou a s přispěním **Paedr. Radmila Gregora, CSc.** toto užitečné dílko vzniká.

(red)

Zahraniční oddělení informuje

Výstavu *Fraktální svět*, instalovanou v aule Rektorátu VUT, zhlédlo okolo 15 000 návštěvníků.

■ **Technische Universität Ilmenau pořádá prázdninové kurzy němčiny** v termínu: 19. 7. – 10. 8. 1997.

■ **Technologická Univerzita v Chalmers, Švédsko**, nabízí studijní program 9 hlavních **studijních oborů v angličtině**:

- Aplikované měřicí techniky pro životní prostředí
- Digitální komunikační systémy a technologie
- Management výroby
- Procesní technologie pro udržitelné životní prostředí
- Management technologie
- Management dopravy
- Fyzika a inženýrská fyzika
- Materiály, věda a inženýrství

■ **Letní škola evropských univerzit** se uskuteční v Barceloně ve dnech 7. 7. – 1. 8. 1997. Studijní obory:

- Lidské zdroje
- Informační technologie a komunikace
- Zdraví a farmacie
- Evropské právo: nové trendy
- Management
- Celoživotní vzdělávání

Informace na adrese:

Barcelona European Universities Summer School (BEUSS)

Formació Continuada-Les Heures

Palau de les Heures

Passeig de la Vall d'Hebron, s/n

E-08035 Barcelona

tel: + 34 3 428 45 85

fax: + 34 3 428 62 31

e-mail: summer@efc.fbg.ub.es

Internet: <http://www.ub.es/fbg/home>

■ **Satakunta Polytechnic/Technology, Pori, Finsko**, od srpna '97 zahajuje **Inženýrské studium pro životní prostředí** v angličtině. Délka studia je 4 roky. Informace a přihlášky žadejte na níže uvedené adrese, termín podání přihlášek je 18. 4. 1997.

Student affairs office
Satakunta Polytechnic
Technology/ Pori
Tekniikantie 2
FIN- 28600 Pori, Finland
tel: + 358 2 627 2500
fax: + 358 2 627 2600
<http://www.spt.fi>

■ Na zahraničním oddělení je k dispozici studijní program, přihlášky a podmínky ke studiu na University of Sheffield ve Velké Británii.

Obory:

- Architektura
- Umění
- Stomatologie
- Vzdělávání
- Inženýrství
- Humanitní vědy
- Právo
- Management
- Lékařství
- Neaplikované vědy
- Sociální vědy
- Technologie

Výstavu *Fraktální svět*, instalovanou v aule Rektorátu VUT, zhlédlo okolo 15 000 návštěvníků.

Zveřejňujeme **seznam studentů a doktorandů**, kteří přispěli k průběhu výstavy **Fraktální svět**:

Studenti FEI

Jiří Ansoorge
Miloš Josefí
Pavel Kučera
Michal Pelikán
Marek Přikryl
Jaroslav Rohel
Pavel Růžička
Zdeněk Sklenář
David Sochor
Jiří Surý

Zdeněk Dvořák
Petr Kačer
Marek Malenovský
Jan Pospíšil
Martin Rampula
Radim Roszka
Martin Řehák
Jiří Skřivánek
Josef Strnadel
Libor Vejmelek
OJaroslav Velešík

Každý z 21 studentů strávil svou asistencí na výstavě 4 hodiny.

b) doktorandi FS

Ing. Tomáš Drastich 26 h
Ing. Petr Jorda 28 h
Ing. Stanislav Klimíček 34 h

Všem studentům ještě jednou děkujeme.

Doc. ing. arch. Helena ZEMÁNKOVÁ, CSc.
prorektorka pro zahraniční styky

Ze světa školství

Zajímavé srovnání amerických vysokých škol

Poslední loňské číslo časopisu **Chemtech**, vydávaného Americkou chemickou společností, přineslo informaci, převzatou z časopisu Money, o netradičním srovnání amerických vysokých škol. Celkem 115 škol bylo hodnoceno na základě návratnosti investic studentovi. Návratnost nebyla hodnocena podle výdělku absolventů v jejich další kariéře, ale na základě peněz vynaložených na studium a vzdělání, které student za tyto částky získal. Při hodnocení se vycházelo z těchto položek:

- výsledky studentů v přijímacím řízení, jejich pořadí v ročníku, známkový průměr
- zdroje, kvalita a rozložení pedagogického sboru
- úroveň knihoven
- rozpočet na výuku
- rozpočet na služby studentům
- možnost výzkumné práce během studia
- podíl absolventů, kteří získali doktorát
- obchodní úspěch absolventů

A jaký byl výsledek hodnocení?

Na prvním místě se umístil California Institute of Technology (známý pod zkratkou Caltech), tedy škola, která je pojmem nejen ve Spojených státech amerických, ale i ve světě.

Školné (18 216 dolarů ročně) a výdaje za stravu a bydlení (5 478 dolarů) jsou na této škole sice o dost vyšší než činí průměr na školách soukromých, ale v součtu o 10 000 dolarů nižší než např. na MIT, Harvard a Yale University. Nadace (v článku nejsou blíže specifikovány) umožňují Caltechu vydat na každého studenta ročně 46 613 dolarů, což je devítinásobek průměru a více než na jakékoli jiné škole. Tyto investice vedou také k nejvyššímu poměru mezi pedagogy a studenty, který vychází 1:3. Navíc každý člen pedagogického sboru dostává ročně v průměru 500 000 dolarů ve formě fondu výzkumu, což dává studentům dostatek možností spolupracovat se špičkovými vědci a na špičkových problémech.

Caltech zaujímá vedoucí místo i ve zlevněném školném, které je sníženo o finanční pomoc, která v průměru na studenta činí 8 142 dolarů.

Konkurence mezi studenty na Caltechu je pochopitelně velká, neboť tato škola přitahuje ty nejlepší absolventy středních škol.

Pořadí několika dalších známých škol je následující: University of North Carolina (6.), University of Texas (8.), University of Illinois (23.), Yale (25.), Berkeley (53.), Harvard (70.), Stanford (77.), Northwestern (94.).

Ing. Miloslav PEKAŘ, CSc.
Fakulta chemická

Soutěž diplomových prací

Doprovodným programem Mezinárodního veletrhu techniky pro tvorbu a ochranu životního prostředí ENVI BRNO bude i letos v pořadí již třetí ročník soutěže diplomových prací vysokých škol. Pořadatelem soutěže je z pověření výstavního výboru Ekologická nadace ENVI OPTIMUM, zřízená při ústavu procesního a ekologického inženýrství Fakulty strojní VUT Brno.

Pro letošní rok jsou vyhlášeny tyto soutěžní obory:

Kategorie společenskovední

obory: právo, filozofie, sociologie, psychologie, pedagogika, ekonomie...

Kategorie přírodovědní

obory: biologie, chemie, medicína, zemědělství...

Kategorie technická

obory: strojírenství, architektura, výstavba, elektronika, doprava...

Hodnocení diplomových prací bude probíhat dvoustupňově. V prvním stupni bude práce příslušného tematického okruhu posuzovat odborná komise, složená z osob navržených účastnickými fakultami a vybraných garanty odborné úrovně komise z řad odborníků vysokých škol daného oboru. Ze všech diplomových prací komise v daném tematickém okruhu vybere dvě, popř. tři nejlepší práce a postoupí je do finále. Tyto vybrané diplomové práce jejich autoři představí formou veřejné obhajoby na studentské vědecké konferenci, která se uskuteční na zámku ve Žďáře nad Sázavou. Porota složená z předsedů komisí, zástupců pořadatelů a spoluorganizátorů, které předsedá dr. Radslav Kinski, určí v každé kategorii nejlepší práci. Další den budou v Brně udíleny ceny, zajišťované sponzory.

Porota bude především sledovat významnost problému, originalitu řešení, ekonomickou výhodnost v porovnání s existujícími variantami, úroveň zpracování po odborné, jazykové a grafické stránce a při veřejné obhajobě rovněž způsob a kvalitu přednesu, doprovod obrazovými materiály aj.

Nedílnou součástí ENVIBRNO bývá též prezentace škol a jejich práce na vystavních posterech.

Harmonogram soutěže

a) přihláška včetně zaslání anotace	do 15. 7. 1997
b) zaslání diplomové práce na adresu nadace	do 15. 8. 1997
c) hodnocení 1. stupně	do 10. 9. 1997
d) hodnocení 2. stupně – studentská vědecká konference	listopad 1997
e) vyhlášení výsledků	listopad 1997

Další informace o soutěži podá předseda nadačního výboru a ředitel soutěže dr. Ing. Zdeněk POSPÍCHAL, ústav PEI – odbor ekologického inženýrství Fakulty strojní VUT Brno, Technická 2, tel. 41142324, fax 748710.

Ilustrační foto: Přemysl JANÍČEK

Prof. Ing. Vladimír Horák

Emeritní profesor Vysokého učení technického v Brně, Fakulty strojní se 4. dubna 1997 dožívá 85 let.

Pan prof. Ing. Vladimír Horák se narodil ve Vyškově na Moravě. V letech 1922 až 1930 studoval na reálném gymnáziu v Brně - Králově Poli. Vysokoškolské studium absolvoval na Vysoké škole technické, obor strojní v letech 1930 až 1935.

Po vojenské prezenční službě nastoupil do Škodových závodů Plzeň, kde pracoval v konstrukci speciálních vozidel. Od roku 1938 až do roku 1954 působil ve Škodových závodech Adamov, později v Adamovských strojárnách. V tomto období zastával mnoho významných technických funkcí, z nichž uvedme zejména konstruktér tlakovzdušných zařízení a zaměřovačů, provozní asistent a zástupce vedoucího nářadovny, vedoucí nářadovny, vedoucí technického úseku podniku, vedoucí odboru pro hospodaření nářadím.

Vědecko-pedagogická činnost se datuje od roku 1954, kdy působí jako docent na tehdejší Vojenské technické akademii v Brně.

V roce 1958 přechází na znovuotevřenou strojní fakultu, vede katedru obrábění a významně se podílí na jejím budování.

Profesorem byl jmenován v roce 1960 na Strojní fakultě Vysokého učení technického v Brně. Přednášel řadu technologických disciplín jak v základním, tak i v oborovém studiu, kde tvůrčím způsobem uplatňoval své bohaté zkušenosti z průmyslové praxe. Byl členem vědecké rady Fakulty strojní a vědecké rady Vysokého učení technického v Brně. V letech 1963 až 1969 zastával funkci děkana strojní fakulty.

Během své bohaté vědecko-pedagogické činnosti se významně podílel na výchově vědeckých pracovníků na fakultě i na ostatních pracovištích. Pro potřeby studentů napsal řadu skript z oblasti technologie obrábění, teorie obrábění a konstrukce nástrojů.

Do dalších let přejeme panu prof. Ing. Vladimíru Horákovi hodně zdraví, dobrou pohodu, životní optimismus a všechno dobré.

Prof. Ing. Karel KOČMAN, DrSc.

Ředitel ústavu strojírenské technologie Fakulty strojní VUT

Prof. Ing. Vincenc Hlavinka

Dne 5. dubna letošního roku uplynulo 135 let od narození profesora Vincence Hlavinky, rektora brněnské české techniky ve studijním roce 1919 – 1920.

Po maturitě na České vyšší reálné škole v Prostějově zamířil Vincenc Hlavinka do Vídně, kde absolvoval vysokoškolská studia na nově zřízeném odboru kulturního inženýrství při Vysoké škole pro kulturu půdy a na Vysoké škole technické.

V letech 1887 – 1888 byl zaměstnán jako inženýr u technické kanceláře Zemědělské rady v Praze a poté působil dlouhá léta ve státní stavební službě království Chorvatska, Slavonie a Dalmácie. V chorvatské státní službě vypracoval návrh na melioraci rašelin a závlahu luk podél řeky Gacky v krasovém území Liky a návrh na melioraci rozsáhlých nížin o rozloze 180 km² podél řeky Sávy ve Slavonii, navrhl vodovod pro město Gospić v Chorvatsku, vypracoval návrh na odvodnění rozsáhlých nížin ve východní Slavonii mezi Dunajem a Sávou a vedl stavební správu při provádění těchto prací, zejména při rekonstrukci starých odvodňovacích kanálů z doby římských císařů.

Po onemocnění malárií musel tento kraj opustit. Přesídlil do župy Krizevac – Belovar, kde pracoval na stavbách pozemních, silničních, vodních a zvláště regulačních a melioračních.

V roce 1892 vykonal Vincenc Hlavinka zkoušku učitelství způsobilosti z geodézie a meliorací pro profesory středních a vyšších hospodářských škol. V roce 1899 byl jmenován profesorem inženýrských věd na nově zřízené lesnické akademii při filozofické fakultě univerzity v Záhřebu. Rok 1911 přinesl v životě Vincence Hlavinky významnou změnu: po čtyřicetiletém působení v cizině se vrací do vlasti a stává se

řádným profesorem meliorací, vodárenství a stokování měst na České technice v Brně.

Po příchodu na brněnskou techniku byl profesor Hlavinka opět postaven před nelehký úkol – vybudovat na nově zřízeném odboru kulturního inženýrství, který zahrnoval vodní stavby a meliorace, ústav vysoké úrovně.

Díky jeho pedagogickým schopnostem i odborným vědomostem se podařilo tento záměr úspěšně realizovat. Kromě toho se profesor Hlavinka významně podílel na reorganizaci technického studia a na budování odboru kulturního inženýrství na ostatních vysokých školách technických.

Vincenc Hlavinka je autorem řady studií a pojednání, které byly uveřejněny např. v odborném časopise chorvatských inženýrů a architektů *Viesti*, v *Technickém obzoru*, *Vodohospodářském věstníku*, *Věstníku čsl. akademie zemědělské* a dalších. Ze odborných prací je třeba uvést zejména třísvazkové dílo *Nauka o melioracích, úpravách toků a hrazení bystřin*, které vyšlo v letech 1927 – 1928. Nákladem Donátova fondu byly na české technice vydány tiskem přednášky *Stokování obcí a čištění odpadních vod* (Brno 1923) a *Zásobování měst vodou* (Brno 1925).

Profesor Hlavinka zastával ve studijním roce 1912 – 1913 funkci děkana odboru kulturního inženýrství, v letech 1915 – 1916 byl děkanem odboru stavebního inženýrství a v letech 1929 – 1930 děkanem odboru inženýrského stavitelství. Rektorem byl zvolen ve volbách akademických funkcionářů dne 28. 6. 1919. Inaugurace – slavnostní uvedení nového rektora do úřadu – se uskutečnila dne 31. 10. 1919. Profesor Hlavinka přednesl při této příležitosti inaugurační přednášku na téma *O úkolech vodního hospodářství v době poválečné*.

I během svého působení na brněnské technice vypracoval profesor Hlavinka četné projekty, které byly realizovány pod jeho dozorem. Zmíníme alespoň návrh kanalizace města Třebíče, hydrologické práce pro stavbu vodovodu pro město Kopřivnice, návrh a stavbu vodovodu pro hotely na Radhošti, návrh a stavbu stanice pro čištění a dezinfekci říční vody pro cukrovar v Bedihošti aj.

Profesor Vincenc Hlavinka zemřel dne 25. 2. 1934 v Brně.

PhDr. Renata KREJČÍ
Archiv VUT

Ecce homo

Ejhle člověk, biblický to výrok Pílata k Židům o zmučeném Kristu, by mohl být v plurálu aplikován na desítky tisíc lidí z okolí černobylské jaderné elektrárny, které do stavu radiační zmučenosti přivedlo nezodpovědné zabírání si člověka s jadernou energií.

Ano, byl to člověk, který dopustil, aby jinak snadno říditelná řetězová reakce se mu vymkla kontrole a po výbuchu chemické nejaderné povahy zanechala za sebou radiační spoušť, přirovnávanou k radiačním účinkům málem dvou seti atomových pum, jaké před 52 lety dopadly na Hirošimu a Nagasaki. Stalo se tak proto, že výbuch vodíkové třaskavé směsi v horní části energetického jaderného reaktoru, moderovaného grafitem a chlazeného vrící vodou, rozmetl až do dalekého okolí jaderné elektrárny radioaktivní zbytky po štěpení uranu, které se kumulovaly po měsíce ve štěpícím se jaderném palivu a jejichž radioaktivita byla odhadnuta na miliony terabecquerelů, tj. řádově na 10¹⁸ přeměn atomových jader za sekundu.

Černobylské události z dubna roku 1986 se staly i u nás po listopadu 1989 každoročním mottem počínání si těch, kteří i letos přijdou k branám jaderné elektrárny v Temelíně, aby s pocitem sebeobětování bránili její dostavbě v dobré víře, že se v duchu přísloví „kde nic není, ani čert nebere“ dá takto i u nás předejít shora vylíčeným událostem. Sejde se tam zas na sta účastníků a jejich počínání vyvolá často i protichůdné mínění veřejnosti. Ta je asi již o věci samé natolik informována, že pomalu přestává platit mínění ekologického aktivisty pana Ing. Dalibora Stránského, které vyjádřil v krátkém filmu „Golem“ (film autora a režiséra Bohuslava Němce natočila a odvysílala Česká televize v roce 1994) slovy, že se v případě jaderné energetiky dělá z občanů masa naprostých laiků, kteří nedokážou posoudit všechny aspekty v komplexnosti, a proto se jim může beztestně lhát, což je dle jeho mínění případ jaderné energetiky a její propagandy v této zemi.

Kde se bere v některých lidech ona vehemence, s jakou rozšiřují antijaderné nálady, když jaderná energetika je bezesporu jedním z nejúčinnějších prostředků, jak dát lidem dostatek práce schopné energie a přitom zabránit martyrii skleníkového efektu?

Odpověď najdeme, když se podíváme na historii jaderné energie, aniž bychom připustili zavádějící názory o možné finanční podpoře antijaderných hnutí společnostmi zabývajících se těžbou a využíváním fosilních paliv.

Po svržení atomové pumy (uranové) dne 6. 8. 1945 na Hirošimu a za tři dny nato atomové pumy (plutoniové) na Nagasaki, (na města tebdy v duchu samurajské tradice stále sverpě bojujícího Japonska, které se odmítlo vzdát i po postupimském ultimátu anglosaských mocností, v němž bylo obsaženo i důrazné varování, že Japonci v případě, že nepřistoupí na bezpodmínečnou kapitulaci, mohou očekávat ze vzduchu dešť zhouby) u mnohých z těch, co se podíleli

na vývoji atomové zbraně a kteří vystřízlivěli, když se začaly objevovat názory označující svržení shora uvedených pum za zločin nebo za hromadnou vraždu, se dostavila morální kocovina. Nebylo se co divit, vždyť v Hirošimě při výbuchu bylo 78.150 mrtvých, 13.983 nezvěstných, 37.424 raněných a následky výbuchu se projevily u 235.656 osob.

Jak asi muselo pak být Enricu Fermimu, když mu jeho sestra z Itálie napsala, cituji: „*Lidé s úsudkem se zdržují technických komentářů a přiznávají, že nemá smysl hledat prvního autora, když bomba je výsledkem rozsáblé spolupráce mnoha lidí. Pravda, všichni jsou zmateni a zděšeni strašnou účinností bomby, přičemž ten úděs se nezmenšuje, roste. Pokud jde o mne, poručím Tě do rukou Božích, neboť jen On Tě může soudit.*“

V těch dobách je možno hledat počátky antijaderných nálad a potažmo i hnutí. Ta se od počátku orientovala na zákaz jaderných zbraní a později jaderné energetiky vůbec, snad pod dojmem dualitního charakteru jaderného reaktoru být nejen zdrojem průřezné energie, ale i zdrojem plutonia pro náplň hlavic atomových bomb a granátů a zhoubných radioaktivních izotopů prvků, zbylých ze štěpení jader uranu a plutonia.

U nás se antijaderná hnutí, obvyklá v západních zemích, do konce osmdesátých let zjevně nevyskytovala. A když, tak byla nahrazena politicky motivovanými akcemi pod dohledem státu. Dnes se však setkáváme stále častěji s antijadernými projevy, z nichž mnohé se již také staly málem satelity české jaderné energetiky. To je i případ těch, kteří, jak již bylo vzpomenu, budou i letos demonstrovat před branami jaderné elektrárny Temelín.

Demonstrovat a protestovat však neznamená provokovat a používat přitom postupy, které by mohly v krajním případě přivést demonstrující před hlavě a ostří zbraní personálu střežícího stavbu jaderné elektrárny. Na základě zpráv v tisku, rozhlasu a televizi si myslím, že k takovým akcím došlo při poslední demonstraci v Temelíně, kde se podařilo rozvášnit a poslat lidi do střeženého prostoru stavení elektrárny, údajně se záměrem „prověřit účinnost ochrany objektů“, což bylo více než hazardem. Dilema o tom, že stráž byla k těm, co to udělali, benevolentní, je podobné tomu, co se vede o chování brněnských strážníků při demonstraci síly davu rozvášněných nad loňským úspěchem našich fotbalistů. V obou případech by se zásah ozbrojených sil, byť by skončil bez obětí, stal asi vítanou příležitostí obhájit ty, co věc iniciovali.

Dosud nezodpovězenou zůstává otázka, zda antijaderné demonstrace a hnutí mají pro perspektivní rozvoj jaderné energetiky vůbec nějakou cenu, zvláště pak v zemích, které si již - slovy Skupiny sedmi nejvyspělejších zemí světa (G 7) – zvolily jadernou sílu k dodávkám průřezné, především pak elektrické energie. Zmíněná skupina zemí však přitom důrazně připomíná, že dává absolutní přednost jaderné bezpečnosti, aby se již události podobné černobylské havárii reaktoru nemohly stát. Důrazně připomenutí jaderné bezpečnosti však zcela nevylučuje možnost havárie reaktoru, ale zajišťuje zcela bezpečně technickými prostředky stav a schopnost jaderného zařízení i jeho obsluhy zabránit nekontrolovatelnému rozvoji štěpné řetězové reakce a nedovolenému úniku radioaktivních látek a ionizujícího záření do životního prostředí.

K tomu je již ve světě k dispozici potřebná „atomová“ legislativa a ustaven mezinárodní a potažmo národní dozor nad stavbou a provozem jaderných zařízení. U nás je legislativa a státní dozor zabezpečován v předmětné oblasti zákonem č. 18/1997 Sb. ze dne 14. 1. 1997 tzv. „atomovým zákonem“.

Přesto si myslím, že nebude nikdy na škodu zvýšený a trvalý zájem veřejnosti o předmětnou problematiku, vyjádřený například dobře míněnými akcemi, v nichž předpojatost, nenávisť, vášně, anarchie a především neznalost věci samé nebudou mít nikdy místo. Pak těm, co je budou pořádat a navštěvovat, by měly patřit naše sympatie, zvláště tehdy, budou-li pořádaný s cílem mírového využití jaderné energie.

Jako každoročně, rozhoupou i letos 6. srpna hirošimské děti zvon, aby si lidé na celém světě připomněli destrukční a radiační zmučenost, kterou po sobě zanechal výbuch první atomové bomby, kdy ono v nadpisu předmětného článku citované „*ecce homo*“ se týkalo a stále týká statisíců lidí. Ano, lidstvo dosud zaplatilo strašnou daň za válečné, ale i mírové využití jaderné energie. V druhém případě se však na rozdíl od prvního může nadít, že prorocká slova Alberta Einsteina o tom, že „*uspějí-li lidé využít jaderné fyzikální objevy k mírovým účelům, otevře se jim cesta k druhému ráji*“, nebudou pouhou nadsázkou, ale zcela reálnou perspektivou.

Prof. Ing. František DUBŠEK, DrSc.

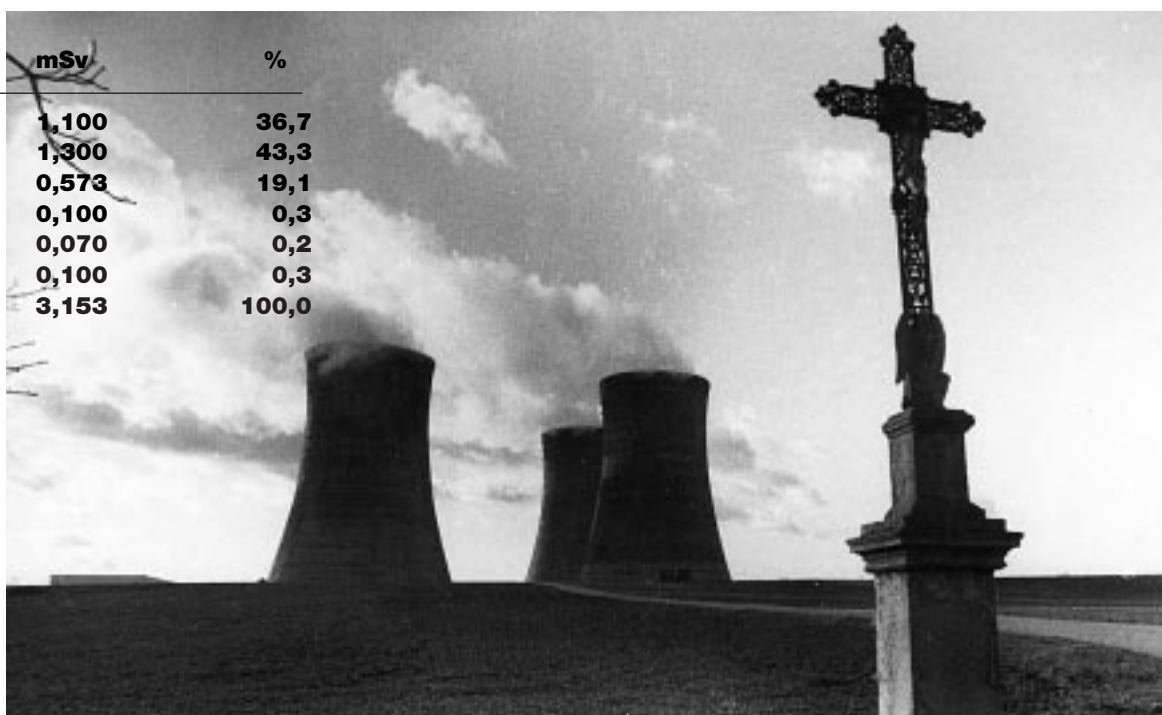
Energetický ústav, odbor tepelných energetických a jaderných zařízení,

Fakulty strojní VUT

Podíl přírodních a umělých zdrojů záření na průměrném ozáření obyvatel Československa (1991)

Zdroj záření

	mSv	%
Radon 222 Rn	1,100	36,7
Ostatní přírodní zdroje	1,300	43,3
Rentgenové vyšetření	0,573	19,1
Zkoušky jaderných zbraní	0,100	0,3
Jaderná energetika	0,070	0,2
Černobylská havárie	0,100	0,3
Celkem	3,153	100,0

Ilustrační foto Přemysl Janíček

Umění nelze naučit

S Petrem Kvíčalou o výstavě ateliéru konceptuálních tendencí

Víte, co jsou to SOBÍŠLAŠKY? Já také ne. Pouze se mohu dohadovat, jaký význam se pod tímto poněkud laškovným slovem skrývá. Studenti ateliéru konceptuálních tendencí Fakulty výtvarných umění si jej vymysleli a přiklali jako název výstavě sestavené z jejich ateliérových prací. Tuhle schopnost vymýšlet slova a zkoušet nemožné v míře až neomezené, je-li dovolena, mají většinou děti. Některé studentské práce tuto dětskou bravosu a originalitu připomínají. Snad právě proto, že ateliér a ti, kdo v něm učí, poskytují studentům svobodný prostor pro bládní a vyjadřování sebe sama, pro objevování a zkoušení nápadů a způsobů vlastní komunikace se sebou i okolním světem. Asistent ateliéru Petr Kvíčala, s jehož přispěním výstava vznikla, ostatně sám na vernisáži, konané 12. března v Galerii mladých U dobrého pastýře řekl, že se snaží studenty spíš odnaučovat než učit. Pro sebe jsem si vyvodila, že hlavně tomu, co může mladého člověka nějak svazovat - utkvělým pravidlům, stereotypům, dogmatům, poučkám, schématům a vnitřním bariérám, které mohou bránit člověku být sám sebou a jít vlastní cestou namísto slepého následování příkladu jiných. Abych pochopila z tobo, co jsem na vernisáži viděla i slyšela, požádala jsem Petra Kvíčalu o následující rozhovor.

Jakožto laik bych se nejdříve ze všeho ráda zeptala, co vůbec jsou ty konceptuální tendence. (Musím přiznat, že poslední dvě slova jsem s námahou vyslovila.)

Vysvětlení tohoto výrazu se váže především na slovo koncept, což je něco jako schéma či myšlenková osnova. Souvisí s pojmem konceptuální umění. (Zde násled-

ovala malá odbočka, co vůbec je umění, pokud ho vůbec lze definovat. Podle Petra Kvíčaly můžeme umění chápat také jako zpřítomnění neviditelného). Někdy se pojem konceptuální umění překládá jako „umění v hlavě“. Než něco vznikne, existuje předtím nějaká idea. Hovoří se o tom, že se konceptuální umění zrodilo někdy v 60. letech v USA. Není to však pravda. Již v Altamíře ten otisk ruky na jeskynní stěně nebyl žádným napodobováním, ale výsledkem určité idey. Umělec je prostředníkem něčeho, co nás jaksi přesahuje, a to, co vytvoří, je v čase pomíjivé, kdežto ta idea, koncept jsou nadčasové. Egyptské pyramidy tady jednou nemusí být, ale to, co zůstává, co překonává čas, je právě jejich idea.

(Jako důkaz takového názoru se sbodou okolností stalo to, že náš dialog, v němž se daly do pohybu zajímavé myšlenky a úvahy, se nabral na kazetový pásek tak nekvalitně, že jej bylo obtížné rozluštit. Obebranou a nekvalitní kazetu jsem vybodila do koše, myšlenky mi však zůstaly v hlavě a znovu přicházely – i když trošku modifikované – když jsem se snažila dialog písemně zformovat.)

Proč vznikla na FaVU potřeba ustavit ateliér zaměřený speciálně na konceptuální tendence, když by vlastně mohly prolínat všemi ateliéry jako jejich nedílná součást?

(To, že konceptuální přístup vstupuje do všech forem výtvarné tvorby, dosvědčila sama výstava, kde mohli návštěvníci nalézt malířské i kresebné pokusy, objekty - statické i aktivní, instalace, akce, video-art i text-art).

Ateliér vznikl z jednoho nesmírně důležitého důvodu. Za posledních 30 let se tady v Brně utvořila tradice konceptuálního umění, která nemá obdobu nikde v naší republice. V Praze můžeme pozorovat tendence k figurativnímu umění a expresi, kdežto na Moravě je přístup k umění většinou lyrickější, je zde tradice geometrické abstrakce a už zmíněného konceptuálního umění. To spolu s funkcionalismem v architektuře utváří kulturní styl brněnského regionu. Na této tradici se podílela řada výrazných uměleckých osobností, jako například Jiří Valoch, Dalibor Chatrný, Jiří Kocman. Bylo by proto na místě, kdyby naše fakulta tuto tradici více reflektovala a na ni navazovala. Tím by získala svůj osobitý charakter, který jí zatím chybí.

Když tedy v ateliéru studenty neučíte, co tedy vlastně s nimi děláte?

Umění v podstatě učit nelze. Lze naučit jen řemeslu, výtvarným nebo grafickým technikám, dějinám umění... Jestli se studenti v našem ateliéru něco učí, tak nalézat pochybnosti. My jim můžeme poradit, předat zkušenosti, napřít jejich pozornost určitým směrem, ale třeba i naštvat... Oni sami musí hledat a nalézat a pokoušet se po svém zpřítomňovat neviditelné. Smyslem umělecké školy by mělo být vytváření vhodného klimatu, plodného prostředí, kde se násobí myšlenky, kde lidé cítí vzájemnou podporu a vzniká tu větší pravděpodobnost k tvůrčímu vývoji, než když je člověk sám doma. *(Tak mě napadá, že tvořivé klima by mělo vládnout na každé škole a vůbec všude, kde máme žít pobromadě. V špatném prostředí ztěžka něco vzniká a rozvíjí se.)*

Přiznám se, že na mě ta výstava působila hravě, pohodově, občas humorně, také směle a místy provokativně. Některé nápady se mi zdály být až dětsky jednoduché. Když někdo věci neznalý takovou výstavu vidí, může - jak občas slychávám - říci: to bych uměl taky. Ostatně to zkusit může...

Těch možností, jak ty vystavené práce vnímat a chápat, by bylo víc. Někoho dejme tomu pobaví, jiný se nad nimi vážně zamyslí, zasní a dalšího to třeba rozcílí. Rád bych však upozornil, že důležitější než konečný výsledek a působení umělcovy práce na ostatní je pro autora samotný proces tvorby. Dělat umění ho totiž nejvíce baví, a to nikoli ve smyslu zábavy, ale proto, že tohle je pro něj tou nejlepší činností, jakou se vůbec může zabývat.

Petru Kvíčalovi za rozhovor poděkovala

Yvonne KONEČNÁ

Foto: Anna Pecková

Co bylo...

Kulturní a společenské akce Brna objektivem Anny Peckové

Grand Prix Obce architektů 1996

Již po čtvrté vysala Obec architektů ceny za realizovaná díla na území ČR v příslušném kalendářním roce. O udělení těchto prestižních cen rozhodla mezinárodní porota v následujícím složení:

Ivan Gürtler předseda, vedoucí katedry občanských staveb FA STU Bratislava
Jan Hird Pokorný nestor českých architektů, USA 1957 – 1982 profesor
Columbijské univerzity

Martin Kohlbauer Vídeň, Rakousko

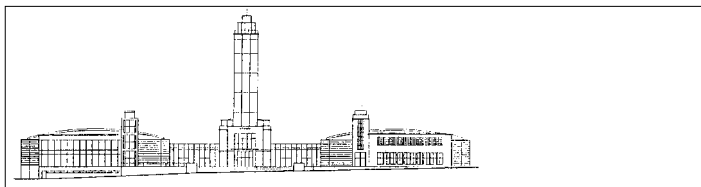
Pavel Škranc historik umění, Praha, FA ČVUT

Philipp Robert Francie, hostující profesor na harvardské Graduate School of Architecture

Jiří Horský náhradník, redaktor časopisu Architekt

Je radostné konstatovat, že v letošním roce **nejvyšší cenu** obdržela **realizace brněnská** a navíc, že se nejvyšších ocenění dostalo i dalším architekům působícím v Brně.

Grand Prix 96 a současně nejvyšší cenu v kategorii rekonstrukcí získala rekonstrukce a dostavba pavilonu G na brněnském výstavišti autorů Viktora Rudiše, Zdenky Vydrové a Martina Rudiše.

Tato realizace navazuje svým velkolepým pojetím i citlivým vztahem k zachovaným částem původního pavilonu G s jedinečnou věží na to nejlepší, co bylo v celé historii brněnského veletržního areálu vybudováno - na pavilony A, Z a další. Je dokonalým příkladem přístupu architekta k dochovaným hodnotám minulosti s vysokými nároky na soudobý architektonický tvůrčí čin. Pro podobné úkoly je oceněné řešení jedinečným příkladem. Konstruktivní řešení, detaily i interiéry vytvářejí vzácnou jednotu a skvělým způsobem vytyčují i cestu k budoucímu vývoji architektury.

Čestná uznání dostali dále v kategorii interiér **T. Pilař a E. Pilařová** za **Společenské centrum radnice Brno** a v kategorii *architektonického designu a drobné architektury* **T. Pilař a E. Pilařová** za **dvorní dostavbu brněnské radnice**.

Čestné uznání za *nejlepší uplatnění českého architekta v zahraničí* obdržel **doc. ing. arch. Ivan Koleček** ze Švýcarska.

Všichni ocenění mají velmi úzký vztah k Fakultě architektury VUT v Brně. Arch. Viktor Rudiš, Zdena Vydrová, Tomáš Pilař i doc. Koleček působí průběžně jako externí učitelé naší fakulty. V. Rudiš stál několik let jako řádný učitel v čele ústavu volné tvorby, doc. Koleček se na naší fakultě habilitoval a vede již osmý rok ateliéry i diplomové práce. Fakulta si vysoce váží jejich spolupráce.

Prof. ing. arch. Ivan RULLER, Fakulta architektury VUT

Na snímku jeden z interiéru přístupných veřejnosti, instalovaný na výstavě VIZE

Tomáš a Eva Pilařovi získali za návrh **Společenského centra radnice v Brně-střed** také hlavní cenu v druhém ročníku soutěžní přehlídky **Interiér roku 1996**, kterou vyhlásilo Design centrum České republiky ve spolupráci s Českou komorou architektů. Oceněný interiér spolu s dalšími soutěžními ukázkami mohli vidět návštěvníci brněnského výstaviště na výstavě soudobého životního stylu **VIZE** v pavilonu C.

Wilhelm Holzbauer, přední rakouský architekt, nazývaný knížetem monumentálních staveb. Evropské uznání získal za projekt souboru budov amsterodamské radnice a opery. V roce 1979 navrhl athénské muzeum Akropolis, v roce 1991 mnichovské Muzeum 20. století. Unikátní bylo jeho urbanistické řešení dostavby staré berlínské čtvrti Kreuzberg, nazvané „bydlení zítřka“.

U příležitosti výstavy z jeho tvorby v Pražské paláci v Brně přijel 24. března 1997 do Brna a zavítal také na Fakultu architektury, kde uskutečnil pro pedagogy a studenty autorskou přednášku.

V dubnu letošního roku se uzavřel život českého romanopisce, dramatika a básníka Františka Kožíka, který žije v podvědomí mnoha čtenářů zejména jako autor životopisných románů. Toboto rodáka z Moravy, který studoval v Brně, zachytila před dvěma roky Anna Pecková s jeho manželkou při jedné z jejich návštěv Brna - v Mabenově divadle.

Co bude...

Vybíráme pro vás

Výstavy

Dům umění města Brna, Malinovského nám. 2

FLUXUS V NĚMECKU 1962 – 1994 (23. 4. – 15. 6. 1997)

Umělce, kteří se hlásí k označení Fluxus, spojují akční práce přesahující tradiční umělecké hranice a kategorie. Vystavovaná kolekce přinese nejen ukázky fluxových prací více než dvou desítek předních osobností současného výtvarného umění, nýbrž i jejich dokumentaci a audiovizuální záznamy.

Pavel Nádvořník – FOTOGRAFIE (6. 5. – 30. 5. 1997)

Předčasně zesnulý pražský fotograf se soustřeďoval především na humanisticky orientovanou reportáž.

Galerie mladých U dobrého pastýře v Brně, Radnická 4

Jitka Géringová - PRÁCE S TĚSTEM (24. 4. – 18. 5. 1997)

Výstava mladé autorky představí cyklus obrazů malovaných těstem.

Pražákův palác, Husova 18

OTTO STRITZKO (10. 4. – 24. 8. 1997)

První souborná výstava malíře generace a ve svých počátcích i názorově blízkého okruhu umělců ze Skupiny 42. Jeho kresby a obrazy obrazy autorův zemitý smysl pro humor, nadsázku a hru.

Uměleckoprůmyslové muzeum, Husova 14

Josef Macholán - NÁBYTKOVÁ TVORBA (24. 4. – 25. 5. 1997)

Retrospektivní výstava tvorby předního brněnského interiérového architekta, pořádaná u příležitosti jeho šedesátin.

Galerie Design centra ČR, Jakubské nám. 5

VÍTĚZSLAV ŠVALBACH: Skicy – koncepce – realizace v typografii a grafickém designu (12. 5. – 23. 5. 1997)

Přednášky, pořady

Hvězdárna a planetárium Mikuláše Koperníka v Brně, Kraví bora

Prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.: SVĚT V SÍTI

O tom, co je Internet, proč má tak velký význam pro současný svět a jaké jsou trendy jeho rozvoje.

27. 5. v 19 h

(red)

nové KNIHY

Ekonomika

Miroslav Foret: MARKETINGOVÁ KOMUNIKACE

Brno, Masarykova univerzita 1997. 147 s. Cena neuvedena.

Technické vědy

Zdeněk Martínek: POČÍTAČOVÁ TYPOGRAFIE SROZUMITELNĚ

České Budějovice, Kopp 1997. 207 s. 119,- Kč.

Kniha dává čtenáři přehled o všem, co s běžným zpracováním textu a počítačovou sazbou souvisí.

Přírodní vědy

Anton Markoš: POVSTÁVÁNÍ ŽIVÉHO TVARU

Praha, Vesmír 1997. 305 s. 150,- Kč.

Publikace s přehledem pojednává o současném stavu biologie, upozorňuje i na výsledky výzkumu, které ne zcela zapadají do některých současných představ.

Psychologie

G. Sengerová - W. Hoffmann: TESTY OSOBNOSTI

Praha, Ikar 1997. 208 s. 99,- Kč.

Publikace obsahuje 40 testů OQ, přináší podněty k zamyšlení nad osobnostní orientací.

Životní styl

William Spear: FENG ŠUEJ. Design života očima starověkého učení.

Praha, Ikar 1997. 201 s. 169,- Kč.

Kniha uvádí do intuitivního feng-šuej, pohlíží ze širokého zorného úhlu na systémy, které se vymykají lidské kontrole (uspořádání sluneční soustavy) i do mikrokosmu včetně molekul DNA, popisuje vliv architektonického prostředí na naši duševní harmonii.

Próza

Michael Ondaatje: ANGLICKÝ PACIENT

Praha, Argo 1997. 263 s. 159,- Kč.

Román líčí zvláštní soužití čtyř postav v polorozpadlé vile kousek od Florencie na samém konci 2. světové války.

Poezie

Egan Desmond: SMILUJ SE NAD BÁSNÍKEM

Praha, Volvox Globator 1997. 167 s. 120 Kč,-

První český výbor z díla předního současného irského básníka, z jehož veršů lze vyčíst silný vztah k americkému jazzu i k tradiční irské hudbě či k výtvarnému umění.

(Výtah z týdeníku Nové knihy)

Inspirací k osobitě pojatým asamblážím objevila brněnská výtvarnice Blanka Růžicková, známá doposud svými tapisériemi, ve sbírce soukromých poznámek a vzkazů z vředních dnů. Výtvarně je ozvláštnila a posunula do roviny poetična, takže mobou na diváka zapůsobit jednak výtvarným dojmem a také v něm – při pročítání vzkazů - vyvolat vlastní vzpomínku. Výstavu nazvanou Vzkazy a záznamy můžete navštívit v reprezentačních prostorách Královopolské, a.s. na Vodově 10 do 31. května 1997.

Reprezentace posluchačů VUT ve volejbalu

V Olomouci se dne 19. března 1997 konaly **oblastní přebory družstev ve volejbalu**. Z VUT se tohoto klání zúčastnilo 5 družstev:

– družstvo mužů a žen Fakulty stavební, družstvo mužů a žen Fakulty strojní (doplňné o posluchače jiných brněnských fakult VUT) a družstvo Fakulty technologické ve Zlíně.

V **turnaji žen** bylo umístění všech účastníků následující:

1. místo – Univerzita Palackého v Olomouci

2. místo – Vysoká škola báňská – Technická univerzita v Ostravě

3. místo - Fakulta stavební VUT v Brně

4. místo – Pedagogická fakulta MU v Brně

5. – 6. místo – Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Fakulta strojní VUT

Turnaj mužů přinesl tyto výsledky:

1. místo – **Fakulta strojní VUT v Brně**

2. místo – **Fakulta stavební VUT v Brně**

Turnaje se dále zúčastnila družstva z Pedagogické fakulty v Brně, Palackého univerzity v Olomouci, VŠB – TU v Ostravě, Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně a Fakulty technologické VUT ve Zlíně.

Blahopřejeme Fakultě strojní k postupu na Akademické mistrovství volejbalistů!

Úspěch posluchačů Fakulty stavební v aerobiku

19. února 1997 pořádala Masarykova univerzita v Brně oblastní přebory v **aerobiku**, kterých se zúčastnili dva posluchači z Fakulty stavební VUT – **Kateřina Bočková a Radim Červený**. Oběma se podařilo probojovat se do finále. K. Bočková skončila jako čtvrtá, R. Červený jako pátý. Tento úspěch je opravňoval k přímému postupu na **Akademické mistrovství ČR**, které se konalo 15. března 1997 v Olomouci. K. Bočková se ze zdravotních důvodů nemohla přeboru zúčastnit, takže naši školu reprezentoval pouze Radim Červený. Ten ve velmi tvrdé konkurenci pedagogických a tělovýchovných fakult vybojoval šesté místo, což považujeme za výrazný úspěch.

PhDr. Karla TOMÁNKOVÁ, CSc.

Fakulta stavební VUT

Foto: Přemysl Janíček

Sportovně rekreační pobyty

Katedra tělesné výchovy a sportu Fakulty strojní a Vysokoškolský sportovní klub FS pořádají řadu sportovně rekreačních akcí určených jak pro studenty, tak i zaměstnance a jejich rodinné příslušníky.

Jóga

24. – 31. května 1997 - Ramzová, rekreační středisko VUT

Týden zaměřený na harmonizační techniky, uvolnění fyzických a mentálních bloků v orgánových drahách, zjemnění a rozšíření vnímání. Využití zvukových vibrací, barev, cvičení v přírodě, mentálních a antistresových cvičení, dechových technik, dynamických meditací. Pobyt bude doplněn o vegetariánskou stravu 3x denně.

Zajišťuje Ing. Pavel KOS, tel. zaměstnání 5142813, tel. domů 41245078.

Sportovně rekreační pobyt u moře

21. – 28. června 1997 – FANO

Týdenní pobyt v letovisku FANO (Itálie) poblíž Rimini, ubytování ve čtyřlůžkových bungalovech s kuchyňkami a sociálním zařízením, k dispozici bezplatně bazén s toboganem, hřiště na tenis a plážový volejbal, doprava autobusem.

Zajišťuje: RNDr. Hana LEPKOVÁ

Turistika – Alpenwander

Populární jednodenní turistické výšlapy v podhůřích rakouských Alp

4. června 1997 - WIENERWALD - trasa „na rozchození“

Baden - Hoher Lindkogel (834 m) - Schwarzersee - Peilstein (716 m) - Raisenmarkt

25. června 1997 – napříč břebenem RAXALPE

Náročnější trasa přes Heukuppe (2007 m), volnější trasa přes Karl Ludwighaus (1804 m)

17. 9. 1997 – jižní část FISCHBACHERALPEN – Štýrsko

Zajišťuje: odb. as. Hana PODHORSKÁ

Informace a pokyny k uvedeným akcím zajišťují pracovníci KTVS FS

Pod Palackého vrchem, objekt F2, tel. 4114 2270 (-78,-81,-82).

Dr. Jaroslav BOGDÁLEK

Chorvatsko - dětská rekreace (28. 6. - 5. 7. 1997)

Stále volná místa. Volejte rektorát tel. 4112 5168 (pí. Višňová) do 15. 5. 1997.

Pravidelná setkání s jógou

V zrcadlovém sále na vysokoškolských kolejích pod Palackého vrchem pravidelně každé úterý od 17.30 do 19.00 hodin studenti cvičí jógu pod vedením Ing. Pavla Kosa, bývalého absolventa Fakulty strojní VUT. Ten se józe aktivně věnuje již pátým rokem od doby, kdy se seznámil s Miloslavem Matouškem, svým učitelem a lektorem osobitě pojaté jógy, přizpůsobené současným podmínkám, v nichž se nalézáme. Druhým rokem to zkouší už také jako cvičitel. Do cvičení k němu v současné době chodí kolem deseti studentů, kteří mají možnost se po namáhavém studijním dni především zrelaxovat a uvolnit. K tomu napomáhají dechové, harmonizační a antistresové techniky i dynamické meditace, jimiž lze uvolnit fyzické a mentální bloky v orgánových drahách a docílit zjemnění a rozšíření vnímání. To může člověka dnešní doby - orientovaného na osobní úspěch a stresovaného, s převážně racionálním a materialistickým přístupem k světu – zharmonizovat, zklidnit a posunout k novému pochopení života a lidské existence.

Účinek cvičení je přitom umocňován využitím zvukových vibrací, speciálně zvolené hudby a vizualizacemi.

Chceme vás napříště seznamovat v našem časopise s některými cviky, které Pavel Kos učí své svěřence a které si může v případě potřeby zacvičit kdokoli z vás. V našich rozhovorech se pokusíme trochu též osvětlit „filozofii jógy“.

(red)

Za hranice všedních dnů – zejména lyžařských

Údolí Le Monetier - nejvýše položená lanovka na Pic de l' Yret (2 830 m)

Ústav tělesné výchovy a sportu Fakulty stavební zorganizoval poslední březnový týden pro studenty a zaměstnance VUT zajímavý zájezd, týdenní lyžování ve francouzských Alpách.

Bylo vybráno jedno z nejlepších lyžařských středisek Evropy – LE GRAND SERRE CHEVALIER – jež svou rozlohou 250 kilometrů sjezdovek ve výšce 1 300 až 2 800 m n.m. a odpovídajícím počtem lanovek a vleků (celkem 72) chytí za srdce každého vášnivého lyžaře. V posledních letech se také proslavilo jako rodiště trojnásobného vítěze Světového poháru ve sjezdu – držitele Zlatého glóbu – Luca Alphanda. Však také jeho obyvatelé jsou na svého miláčka patřičně hrdí a oslavné transparenty jsou rozmístěny od hotelů v údolí až po nejvýše položené stanice lanovek. Ubytování bylo zajištěno v městečku Briançon, na přímo strategickém místě, v bezprostřední blízkosti kabinkové lanovky a parkoviště skibusu, který nás rozvázel do sousedních údolí. Briançonu dominuje staré město plné historických domů, obehnané vysokými hradbami, jehož atmosféru umocňují sluneční hodiny na mnoha fasádách a uprostřed hlavní ulice fungující středověká kanalizace, v dnešní době samozřejmě plněná pouze čistou vodou z několika kašen. V Briançonu se již hlásilo o slovo rozkvétajícími stromy jaro a sluníčko svou sílu dokazovalo zejména v nižších polohách na ztenčující se vrstvě sněhu. Většina sjezdovek však byla každé ráno perfektně upravená, takže jsme si mohli naplno vychutnat celou jejich šířku, o které si u nás doma necháváme jenom zdát. Nechyběly ovšem ani černé sjezdovky s klasickými „boulemi“, takže si každý mohl vybrat terén podle

své chuti. Obdivovaná délka sjezdovek a nepřítomnost front u vleků působily, že jsme se odpoledne – po „osmihodinové pracovní době“ – vraceli do hotelu příjemně unaveni.

Vysokohorské slunce, provázející nás po celý týden, samozřejmě nezanechalo své stopy jen na sněhové pokrývce, ale i na lyžařích, kteří se vrátili do pobledlého Brna krásně opálení.

Na závěr bych rád jménem všech poděkoval organizátorkám zájezdu PhDr. Karle Tománkové, CSc.

Historické centrum Briançonu, kolegiátní kostel Collégiale z 18. století

Jeden z našich účastníků v akci

a PaedDr. Jitce Dýrové za jejich úsilí a obětavost, s jakou celou akci připravily a umožnily nám tak strávit příjemný týden, plný krásných sportovních zážitků. Podle zkušeností z minulého roku mohu zodpovědně prohlásit, že se svého nelehkého úkolu zhostily mnohem lépe než leckterá cestovní kancelář. Možná už jen proto, že celý zájezd uspořádaly z nadšení a pro radost jeho účastníků.

Děkujeme a příští rok snad opět na shledanou na alpských kopcích.

*Přemysl HOFFMANN
posluchač III. ročníku FAST*

Důkaz, že jaro svou úlohu v Alpách bere vážně – nadmořská výška 2400 m

UDÁLOUTI
na VUT v Brně

Vydává: Publikační oddělení Vysokého učení technického v Brně, redaktorka: Mgr. Yvonne Konečná.
Adresa redakce: Rektorát VUT, Kounicova 67a, 601 90 Brno, tel. 4112 5110, e-mail: konecna@ro.vutbr.cz.
Toto číslo bylo vytištěno na papíru, který laskavě poskytla MORPA, a.s. Olšany u Šumperka.
Tisk: PC-DIR, spol. s r.o., Brno

Reg. č. MK 7521, ISSN 1211 – 4421